

MAN EN PA EN WANPORON LUKAJ.

¹ MURIN me toto ar intiniedier kajoi pan meakan, me kitail kin kamelele, ² Duen ir, me kajokajoi *on* kit, me jaunkakede o papa pan majan *jan* ni tapi o, ³ I ap pil lamedar, me mau, i en *intin won* komui, Main Tiopiluj, pwe i lelepokki karoj *jan* ni tapi o kokodo. ⁴ Pwe komui en aja duen meakan me komui aleer, me *pun* melel. ⁵ Ni muein Erodej nanmarki en Iudäa, jamero amen mia, kijan *pwin on* Apia, me mar a Jakariaj, o a paud amen *jan* nain Aron jeripein oko, me mar a Elijapet. ⁶ Ira karoj me *pun* mon Kot, o ira ineneweita ni en Kaun a kujoned o tiak kan karoj. ⁷ A jota naira jeri, pwe Elijapet li dapwan amen, o ira karoj likailapalar. ⁸ A kadekadeo ni a kapwaiada a dodok en jamero mon Kot ni anjau o, me a *pwin* pwaijaneki, ⁹ Duen a kin wiaui ren jamero kan, o anjau en ijik mairon lao leler, a kotilon *on* nan im en kaudok en Kaun o. ¹⁰ A pokon kalaimun mi liki, wiawia kapakap ni klok en ijij. ¹¹ A tounlan en Kaun amen pwara don i, kotikot ni pali maun en pei jarau en potik. ¹² Jakariaj lao majani, ap lujikida o majapwekada. ¹³ A tounlan o majani *on* i: Jakariaj, der majak, pwe om kapakap pwaidar, om paud Elijapet pan naitikeda jeri ol amen, a koe pan ki *on* mar a Ioanej. ¹⁴ O a pan kare *on* uk peren o popol, o me toto pan perenki a ipwidi. ¹⁵ Pwe a pan lapalap ren Kaun o, a jota pan nim wain, pil jo eu jon en

joko; a pan dir en Nen jaraui nan kupur en in a. ¹⁶ A me toto ren nain Ijrael akan, me a pan kawuki *on* Kaun ar Kot. ¹⁷ A pan *tion* mo a ni nen o rojon en Eliaj, pwen kawuki *on* jeri kan monion en jam arail akan o me jopeik kan *on* lamalam en me pun kan, pwen kaonopadan Kaun o pwin aramaj lelapok eu. ¹⁸ A Jakariaj majani *on* tounlan o: Da me i en ajaki me wet? Pwe i ol laudalar amen, o ai paud pil likailapalar. ¹⁹ A tounlan japen majani *on* i: Nai Kapriel, me kin ariri Kot, o me pakadarado, en lokaia *on* uk, o wa don uk ronamau pukat. ²⁰ Kilan, koe pan loton la, o jaja lokaia lao lel ran o, me mepukat pan pwaida, pweki om jota kamelele ai kajoi, me pan pwaida ni a anjau. ²¹ A pokon o auiaui Jakariaj, puriamuiki a pwapwand nan im en kaudok. ²² A lao pedoi jan, a jolar kak majan *on* irail. Irail ap dedeki, me a udial manaman eu nan im en kaudok o. A olol *on* irail o lotonlar. ²³ Kadekadeo ran akan en a dodok lao nikier, a kotin purelan jap we koieilan im a. ²⁴ Murin ran pukat a paud Eliajapet lijeanda o mimieta nan deu a jaunipon limau indada: ²⁵ Iduen Kaun o kotin wiai *on* ia ni ran oko, ni a kotin majan don ia, pwen kotiki jan ia kanamenok pai ren aramaj. ²⁶ Ni kawonu en jaunipon tounlan Kapriel pakadarala jan ren Kot *on* nan kanim en Kalilaa eu, me ad a Najaret, ²⁷ Ren jeripein makelekel amen, me kijin nin *on* ol amen, me mar a Iojep, kijan kadaudok en Dawid; jeripein makelekel o adaneki Maria. ²⁸ Tounlan o kotilon *on* nan deu a majani *on* i: Kajelelia Main, kom meid pai, Kaun o kotikot re omui! Kom meid pai nan pun en li akan! ²⁹ A lao kilaner i, o ronadar

a majan, ap majapwekadar madamadaua: Duen jon en ranamau o. ³⁰ A tounlan majani on i: Maria, ender majak, pwe komui me konekonelar ren Kot. ³¹ A kilan, komui pan lijeanda o naitikeda jeri ol amen, a komui pan ki on mar a lejuj. ³² Nan i me pan lapalap, o a pan maraneki Japwilim en Kaun lapalap, o Kaun Kot pan kotiki on i mol en jam a Dawid. ³³ O a pan kakaunda kadaudok en Iakop kokolata, o japwilim a wei jota pan imwila. ³⁴ Maria ap majani on tounlan o: Daduen mepukat pan kak wiaui, aki i jaja ol amen? ³⁵ Tounlan o kotin japen majani on i: Nen jarau pan kotin ti po omui o rojon en Kaun lapalap pan kipa komui di, i me jarau o, me pan ipwi jan komui, pan maraneki: Japwilim en Kot. ³⁶ O majani, ri om Elijapet pil lijeandar ni a likailapala, a pan naitikeda jeri ol amen, a kawonu en jaunipon anjau wet;iei i me dapwan, ³⁷ Pwe jota meakot, me Kot jota kak on. ³⁸ A Maria potoan on: Majani, nai lidu en Kaun o; en wiaui on ia duen omui majan. Tounlan o ap kotila jan re a. ³⁹ I ran oko Maria madan kotila pon nana o nan kanim en Iuda eu, ⁴⁰ Ap pedelon on nan im en Jakariaj o ranamau on Elijapet. ⁴¹ Kadekadeo Elijapet lao roner en Maria a ranamau on i, jeri o ap mokideda nan kaped a; a Elijapet ap direkila Nen jarau, ⁴² O nil laudedda majani: Komui meid pai ren li akan, o meid iajanai ipwin kupur omui! ⁴³ A iaduen pai wet a ko jan ia, pwe in en ai Kaun koti don ia? ⁴⁴ Majani, ni ai roner omui ranamau, jeri o ap mokideda nan kaped i aki a peren. ⁴⁵ O komui meid pai, pweki komui pojon! Pwe a pan pwaida,

me Kaun o kotin majani *on* komui. ⁴⁶ Maria ap majani: Lol ai kapina Kaun o, ⁴⁷ O nen i perenki Kot ai Jaunkamaur. ⁴⁸ Pwe a kotin kupurala japwilim a lidu tikitik o. Kilan, *jan* met o kokolata di karoj pan kapai kin ia, ⁴⁹ Pwe a kotin wiaer *jon* en manaman *on* ia, me lapalap o mar a me jarau. ⁵⁰ A kotin kalanan *on* di karoj kokolata, *on* irail me kin lan i. ⁵¹ O a kotin wia kida lim a manaman akan. O a kotin karawan *pajan*, me kin lemai nan *monion* arail. ⁵² A kotin jikin wei jaupeidi kan *jan* mol ar, ap id kajapwilada me tikitik kan. ⁵³ A kotin kamede kida kapwa me men *manadar* akan, ap kotin kadarala kaip me kapwapwa kan. ⁵⁴ A kotin upor kin japwilim a ladu Ijrael, o kotin tamataman a kalanan, ⁵⁵ Duen a kotin majani *on* jam atail akan, *on* Apraam o kadaudok a kokolata. ⁵⁶ A Maria kotikot re a jaunipon jilu, ap purelan im a. ⁵⁷ Ari, anjaun Elijapet leler pwen naitik, a naitikeda jeri ol amen. ⁵⁸ O men imp a kan o jau i *ronadar*, me Kaun o kotin kupura i, rap ian i peren kida. ⁵⁹ Kadekadeo auel en ran o re pwaradon jirkomjaij jeri o; ir ari ki *on* mar en jam a Jakariaj. ⁶⁰ A in a *japen* indada: O kaidin, pwe a pan maraneki Ioanej. ⁶¹ Irail ap indan i: Nan jota jau om men me maraneki met. ⁶² Irail ap olol *on* jam a, duen me a mauki, jeri en adaneki. ⁶³ I ari poeki jlet eu, ap *intiniedier* o majani: A pan adaneki Ioanej. Irail karoj ap puriamuiki. ⁶⁴ A madan jilan i wajok *pajan* o tenap a japadokada; i ari majani o kapina Kot. ⁶⁵ A majak kipadi karoj, me kaukaujon imp ar, o wiawia pukat lolok jili pon nana en Iudaa karoj. ⁶⁶ A karoj me *ronadar*,

kin nekinekid nan monion arail, indada: Da me jeri men et pan wiala? Pwe lim en Kaun o kotin ian i. ⁶⁷ A jam a Jakariaj direkila Nen jarau ap kokopada majani: ⁶⁸ Kapina on Kaun Kot en Ijrael, pwe a kotidier ren japwilim a aramaj akan dore ir ala. ⁶⁹ O kotin wiadan kitaail kamaur patail jan nan kadaudok en japwilim a ladu Dawid. ⁷⁰ Duen a kotin majanier ren japwilim a jaukop jarau kan, jan tapin kaua kokodo, ⁷¹ Me a pan kotin dore kitaail la jan ren atail imwintiti o jan nan pa en me kailon kin kitaail, ⁷² O kotin kalanan on jam atail akan, o kotin kupureda a inau jarau, ⁷³ O kaula eu, me a kotin kauki on jam atail Apraam, en kotiki on kitaail. ⁷⁴ Pwe jen dore jan nan pa en atail imwintiti, ap papa i jo majak, ⁷⁵ Nin tiak lelapok o pun mon jilan i ran karoj kokolata. ⁷⁶ A koe nai jeri pan adaneki: Jaukop en me lapalap o, pwe koe pan tion mon jilan en Kaun o, pwen kaonopada japwilim a al akan. ⁷⁷ Pwen kawewe on japwilim a aramaj kamaur, iei lapwa pan dip ar akan; ⁷⁸ Pweki en atail Kot a kalanan meles, me marain dakaraki don kitaail jan poa. ⁷⁹ Pwen kamaraini toun pali rotorot o mot en mela, o kainen on nä atail nan al en popol. ⁸⁰ A jeri o kakairida, o kelail ni nen e, o a kin mimi nan jap tan, lao a pan janjal on Ijrael.

2

¹ A KADEKADEO ni ran oko nanmarki Aukujtuj majani, toun jap akan pan wadawad pena. ² I wadawad kaieu, me wiauier ni muein Kireniuj kopina en Jirien. ³ Amen amen koieilan udan jap we, pwen ian wadawad. ⁴ Iojep ari pil kotila

jan Najaret nan Kaliläa, kotilan Iudäa nan kanim Petleem, me udan kanim en Dawid, pwe i kijan kadaudok en Dawid, ⁵ Pwen wadawad ianaki Maria, me kijin nin *on* i o me lijean. ⁶ Kadekadeo ira lao kot waja o, a anjau ap leler pwen naitik. ⁷ I ari naitikeda na mejeni men, ap kitimki pena likau en jeri kai, o pwilikidi *on* nan deun kamana man, aki im en kairu a koitalar. ⁸ Jilepan jip kai mi nan jap o jinjila ar pwin jip ni pon. ⁹ A kilan, tounlan en Kaun amen pwara don ir, o linan en Kaun dakar irail ada, ir ari majapwekadar kaualap. ¹⁰ A tounlan o majani *on* irail: Komail der majak, kilan, i wa don komail ronamau, me pan kaperenda aramaj karoj. ¹¹ Pwe Jaunkamaur ipwidi *on* komail ran wet nan kanim en Dawid iei Kaun Krijtuj. ¹² A iet kilel *on* komail: Komail pan diar jeri o a kidikidiki pena likau en jeri o wonon nan deun kamana man. ¹³ A madan pwin en tounlan *nederenia* mi ren tounlan o, me kapina Kot majani: ¹⁴ Kapina *on* Kot waja ileile o jappa en popol; o aramaj konekoneelar! ¹⁵ Kadekadeo tounlan kan lao kotila jan ir, kotidala nanlan, jilepan jip akan ap inda nan pun arail: Kitail pan kola Petleem pwen kilan me wiauier waja o, me Kaun o kotin kajale *on* kitail er. ¹⁶ Irail ari madanedo, ap diaradar Maria i Iojep o jeri o, a wonon nan deun kamana man. ¹⁷ Irail lao kilaner, rap kalok jili me re kajokajoi *on* ir duen kijin jeri o. ¹⁸ A karoj, me ronadar, puriamuiki en jilepan jip oko ar kajokajoi *on* irail. ¹⁹ A Maria nekinekid majan pukat karoj o madamadauaki nan monion i. ²⁰ O jilepa ko puredo kalinanada o kapina Kot

duen karoj, me irail ronadar o kilaner, duen a loloke don irail er. ²¹ Kadekadeo murin pon walu pon, ran en a jirkomjaij, re ki on mar a Iejuj, duen me tounlan kotiki on mon a kotin ipwidier. ²² Ran akan en a kamakelekel lao daulier duen kapun en Mojej, ira ap wa don i Ierujalem, pwen mueid on Kaun o. ²³ Duen a intinidier nan kapun en Kaun o: Mejeni ol karoj me jaraui on Kaun o. ²⁴ O pwen kida mairon eu, duen me intinidier nan kapun en Kaun: Turtel muroi riamen de muroi pulepul riamen. ²⁵ A kilan, aramaj amen mi Ierujalem, mar a Jimeon, iei aramaj o me pun o majak Kot, o auiaui kapol pan Ijrael, o Nen jaraui kotikot re a. ²⁶ A Nen jaraui kotin kajale on i, me a jota pan mela, mon a pan kilan japwilim en Kaun Krijtuj. ²⁷ O Nen jaraui kotiki on i, en kolan im en kaudok. A jam o in a lao walon on nan im en kaudok jeri o, pwen kapwaiada duen tiak en kapun o, ²⁸ I ap koledi i kapina Kot indada: ²⁹ Main, re kotin kajamo japwilim omui ladu popol duen omui majan, ³⁰ Pwe maj ai udialer omui kamaur, ³¹ Me re kotin kauada janjal mon aramaj karoj. ³² Pwen marain eu, me kamaraineki men liki kan, o kalinanada japwilim omui men Ijrael. ³³ A jam a o in a puriamuiki meakan, me re indinda duen i. ³⁴ Jimeon ari kapai ir ada indan Maria in a: Kom kotin mani, men et me japwile don kapupedi o kamaureda me toto ren men Ijrael, kilel eu, me re pan kaundenkoma. ³⁵ Nan kodlaj pan dokodi nen omui, pwe monion en me toto en mulekiada. ³⁶ O li jaukop amen mia, mar a Ana, nain Panuel kijan kadaudok en Ajer, me likailapalar, me papaud jaunpar iju jan

ni anjaun a makelekel. ³⁷ I ari li odi men jaunpar waleijok paieu tauer poa, ap jota kin pedoi jan nan im en kaudok, papa Kot kaijejol o kapakap ni ran o ni pon. ³⁸ I me pil pwarado ni klok ota, kapina Kaun o kajokajoi duen i on toun Ierujalem karoj, me auiaui jaunkamaur. ³⁹ Irail kanikiela karoj duen kapun en Kaun o, re ap purelan Kalilaa nan kanim Najaret. ⁴⁰ A jeri o kakairida, o nenin, o dire kila erpit, o kalanan en Kot kotin ieian i. ⁴¹ Ni par karoj jam a o in a kotilan Ierujalem ian kamadip en paja. ⁴² A lao jaunpar eijokriau, irail ap kotilan Ierusalem, duen re kin wia, pwen ian kamadip en paja. ⁴³ Ran oko lao daulier, irail purelan jap arail, a jeri Iejuj kotikot eta Ierujalem, a jam o in a jota mani. ⁴⁴ A ira kiki on, me a kotin ian kapar o tion mo 'ra. Ira kokola ran eu, ap rapaki i nan pun en jau 'ra o ren men imp arail akan. ⁴⁵ Ni ara jota diaradar i, ira ap purelan Ierujalem rapaki i. ⁴⁶ Kadekadeo murin pon jili pon ira diaradar i nan im en kaudok, kaipokedi nan pun en jnunpadak kan, kotin mamani ir o kaikainoma irail. ⁴⁷ A karoj me ronadar i puriamuiki a kupurokon o a japajapen. ⁴⁸ Ira lao diaradar i, ap puriamuiki. In a ap majani on i: Nai jeri, da me kom wiaki on kit met? Mani, jam omui o nai raparapa kin komui janejan. ⁴⁹ A kotin majani on ira: Menda koma rapa kin ia? Koma jota aja, me I en mimieta nan me Jam ai? ⁵⁰ Ira ari jota weweki a majan on ira. ⁵¹ A ap kotin ian ira kotidilan Najaret papa ira, a in a nekinokid majan pukat karoj nan monion i. ⁵² Iejuj ari kupurokon, kokoda, lalaudela, o majamaj ren Kot o aramaj akan.

3

¹ PAR eijoklimau murin nanmarki Tiperiuj a japwileda ni muein Pontiuuj Pilatuj kopina en Iudäa, o Erodej nanmarki en Kaliläa, o ri a ol Pilipuj nanmarki en Ituräa o Trakonitij, o Lijaniaj nanmarki en Apilene, ² Ni muein Anaj o Kaipaj jamero lapalap, majan en Kot ap pwara don Ioanej nain Jakariaj nan jap tan. ³ I ari kotikot jili nan jap karoj ni kail en Iordan, padapadak duen paptaij en kalula on lapwada dip akan, ⁴ Duen a intinidier nan puk en majan akan en jaukop Iejaia, me majani: Nil eu likelikwir jili nan jap tan: Komail kaonopada al en Kaun o, kaineneda al a! ⁵ Wau karoj pan audaud o nana o dol karoj pan patapatedi, o me pirok, pan inenla, o me ululen, pan patapatela. ⁶ Uduk karoj pan udial kamaur en Kot. ⁷ A ap majani on aramaj akan, me koieila, pwen paptaijla re a: Dakot, wan oter komail; ij me padaki on komail, en piti jan ni kamekam, me kokodo? ⁸ Ari komail kapareda wan kalula mau. A komail depa lamelame, me komail pan indan pein komail: Nan Apraam jam atail. Pwe i indai on komail, me Kot kotin kak on wiaki on Apraam na jeri kai takai pukat. ⁹ Jile o mier ni tapin tuka kan. Ari, tuka karoj, me jo wa mau, pan palepaledi o lokidokila nan iai. ¹⁰ Pokon o ap idok re a indada: A da me kit en wia? ¹¹ A kotin japen majani on irail: Meamen, me a jakit riau, i en ki on, me jota a. O me kan a kijin mana mia, i en wia dueta. ¹² A jaunopwei kan pil pwara don i pwen paptaij, irail potoan on i: Jaunpadak, a da me kit en wia? ¹³ A majani on irail: Komail der ale laude jan me kileledier. ¹⁴ Jaunpei kan ap pil

kalelapok re a indada: A da me kit en wia? A majani *on* irail: Komail der kaloke mal meamen, o der wia japun *on* meamen, a komail ale pwain omail o injenemau kila. ¹⁵ Aramaj akan lao kiki *on* o monemoneloleki, me Ioanej me Krijtuj, ¹⁶ Ioanej ap japen majani *on* irail karoj: I paptaij kin komail pil, a me laude *jan* ia kotido muri, me i jowar *on*, en lapwada jal en japwilim a jut, i me pan paptaij kin komail *Nen* jaraui o kijinia. ¹⁷ Tanir mi nan lim a, a pan kotin koko melez japwilim a pera, ap nekid pena wan korn nan japwilim a im en nak, a dip a pan kotin karon kila kijinia jokun. ¹⁸ O *jon* toto, me a kotin panau aramaj akan o padaki *on* pokon o ronamau. ¹⁹ A nanmarki Erodej, me Ioanej kapun pweki Ero diaj en ri a ol a paud, o pweki jued karoj, me Erodej wiadar, ²⁰ Kalaudela dip a ni a jaliedi Ioanej nan imaten. ²¹ A kadekadeo aramaj karoj lao paptaijelar, o Iejuj pil paptaijelar o kotin laolaoki, nanlan ap ritida, ²² O *Nen* jaraui kotidi *don* i ni mom en muroi men, o *nil* eu *jan* nanlan majani: Koe nai Ol kompok, me I kin peren kida. ²³ Iejuj impan jaunpar jileijok ni a kotin tapiada jaunpadak, o re kikion me i nain Iojep, me nain Eli, ²⁴ Me nain Matat, me nain Lewi, me nain Melki, me nain Ianej, me nain Iojep, ²⁵ Me nain Matatia, me nain Amoj, me nain Naum, me nain Ejli, me nain Nakai, ²⁶ Me nain Maat, me nain Matatia, me nain Jimei, me nain Iojep, me nain Iuda, ²⁷ Me nain Ioanan, me nain Reja, me nain Jerupapel, me nain Jalatiel, me nain Neri, ²⁸ Me nain Melki, me nain Adi, me nain Kojam, me nain Elmodam, me nain Er, ²⁹ Me nain Iojep, me nain

Eliejer, me nain Iorim, me nain Matat, me nain Lewi, ³⁰ Me nain Jimeon, me nain Iuda, me nain Jojep, me nain Ionam, me nain Eliakim, ³¹ Me nain Melia, me nain Mena, me nain Matatan, me nain Natan. Me nain Dawid, ³² Me nain Ieje, me nain Oped, me nain Poaj, me nain Jala, me nain Naajan, ³³ Me nain Aminadap, me nain Aram, me nain Ejron, me nain Perej, me nain Iuda, ³⁴ Me nain Iakop, me nain Ijaak, me nain Apraam, me nain Tara, me nain Naor, ³⁵ Me nain Jeruk, me nain Reku, me nain Palek, me nain Eper, me nain Jala, ³⁶ Me nain Kainan, me nain Arpakjad, me nain Jem, me nain Noa, me nain Lamek, ³⁷ Me nain Metujala, me nain Enok, me nain Iared, me nain Maalaleel, me nain Kainan, ³⁸ Me nain Enos, me nain Jet, me nain Adam, me japwilim en Kot.

4

¹ A IEJUI, me dir en Nen jarau, puredo jan Iordan, o Nen kotin kalualan i nan jap tan. ² O wia jonejon pan tewil ran panaul. A jota kotin konot ni ran oko. Ran akan lao imwijokela ap men konot. ³ Tewil ap indai on i: Ma komui japwilim en Kot, en majani on takai wet, a en wiala prot. ⁴ A Iejuj kotin japen i majani: A intinidier: Kaidin prot eta, me aramaj en memaureki, pwe majan en Kot akan. ⁵ Tewil ap kaluadalan i pon nana ileile eu o kajala on i wein jappa karoj ni marep taieu. ⁶ Tewil indan i: I pan ki on komui manaman pukat karoj o a linan, pwe a mui on ia er, a i pan ki on, me i mauki. ⁷ Ari, ma komui pan poni ia, karoj ap pan japwilim omui la. ⁸ Iejuj kotin japen i majani: A intinidier: Koe en poni on Kaun om

Kot; i eta, koe en papa. ⁹ I ap kalualan i Ierujalem o kauada i pon *konkon* en im en kaudok o indai *on* i: Ma komui japwilim en Kot, kajedi pein komui, ¹⁰ Pwe a intinidier: A pan kajilaki japwilim a tounlan kai komui, pwen apapwali komui. ¹¹ O wa komui nan lim ar akan, pwe aluwilu omui der dipikelekel ni takai eu. ¹² Iejuj kotin japen majani *on* i: A lolokido, koe ender kajonejon Kaun om Kot! ¹³ Tewil lao kanikiela jonejon karoj, ap muei jan i anjau kij. ¹⁴ Iejuj ap kotin pure don Kaliläa ni rojon en Nen, ap indand jili nan jap karoj me mi imp a. ¹⁵ A kotin kaukawewe nan ar jinakoke kan, o karoj kapina i. ¹⁶ A kotin lel Najaret, waja a kotin kakairida ia, ap kotilon jon nan jinakoke duen a kin wiada ni ran en japat o kotida, pwen wadok. ¹⁷ Puk en jaukop Iejaia ap wijike don i a lao lim pajan puk o ap diarada waja o me intinidier: ¹⁸ Nen en Kaun kotikot re i, i me a keie kin ia da, pwen padaki *on* me jamama kan ronamau. A kadar ia do, pwen kaloki *on* me jalidi kan, me ren jaladokela, o me majkun akan pan kilan waja, o me patau kan pan maioda, ¹⁹ O kaloki jaunpar mau en Kaun o. ²⁰ A kotin lim pena puk o ap kupure *on* me papa men o kotidi. Maj en karoj nan jinakoke kankakil i. ²¹ I ari tapiada majani *on* irail: Kijin likau wet pwaidar mo 'mail ran wet. ²² Ir karoj ap kadede o puriamuiki majan kompok kan, me pwili jan jilan i, ap indada: Kaidin i nain Iojep? ²³ A ap kotin majani *on* irail: Nan melel, komail pan indan ia karajeraj wet: Jaunwini, jauaja pein uk! Pwe je ronadar duen jon kapuriamui, me wiauier nan Kapernaum; ari kom pil wiada dueta

waja et nan jap omui. ²⁴ A kotin majani: Melel I indai *on* komail, jota jaukop amen me konekon nan jap we. ²⁵ A melel I indai *on* komail, li odi toto mi nan Ijrael ni muein Eliaj, ni anjau nanlan matata par jilu o jaunipon wonu, ni lek lapalap kipadi jap karoj; ²⁶ A jota amen, me Eliaj pakadar won, pwe ren li odi men nan Jarepta nan jap Jidon. ²⁷ O me tuketuk kan me toto nan Ijrael ni muein jaukop Eliaj, a jota amen re 'rail, me kelailadar, pwe Naeman eta men Jirien. ²⁸ Karoj, me mi nan jinakoke ni ar ronadar mepukat, ap makar kida kaulap, ²⁹ Re udar jikonlar i jan kanim o, o kalu-alan i pon kailan dol o, waja ar kanim kakaudar ia, pwen kajedi jan ia, ³⁰ A i kotin weid nan pun ar, kotila jan irail. ³¹ I ari kotilan Kapernaum kanim en Kaliläa, o kotin kawewe *on* irail ni ran en japat akan. ³² Irail ari puriamuiki a padak, pwe a majan me manaman. ³³ A aramaj amen mi nan jinakoke, me *nen* en tewil jaut amen ti po a, me weriwer laud, ³⁴ Inda: Ko jan kit, menda re omui kit Iejuj en Najaret! Kom kotido, en kawe kit ala. I aja, me komui nain Kot jarau. ³⁵ Iejuj ap kidaue i majani: Nenenla o ko jan re a. Tewil lao kajedi i nan pun arail, ap koiei jan re a, jota me jued kot a wiai *on* i. ³⁶ Irail karoj ap puriamui kila, kajokajoi nan pun arail indada: Dakot majan pot et? Pwe a majan manaman o rojon *on nen* jaut akan, irail ap kin ko wei jan. ³⁷ I ari indand jili nin jap karoj waja o. ³⁸ I ap kotida jan nan jinakoke, ap kotilon *on* nan im en Jimon. A jaulap en Jimon me jomau karakar. Irail ari poekipoeki i re a. ³⁹ I ari koti don i majani *on* jomau o, ap madan ko jan, i ari madan paurida

papa irail. ⁴⁰ Katipin lao kirilar, rap wa *don* i ar luet akan karoj. I ari kotikidan *amen amen* lim a kan, kakelail ir ada. ⁴¹ O tewil akan pil kowei *jan ren* me toto, me weriwer indada: Komui japwilim en Kot. I ari kotin kidau ir ada, o jota mueid *on irail*, en lokaia, pwe re aja, me i Krijtuj. ⁴² A lao waja ran a kotilan waja rir, a pokon o raparapaki i, re pokon *don* i o kolekol i pwen der koti wei *jan irail*. ⁴³ A i kotin majani *on* ir: I pil pan padaki ronamau en wein Kot nan kanim tei ko, pwe i me I pakadar kidor. ⁴⁴ A i kotin padapadak nan jinakoke en Kaliläa kan.

5

¹ A KADEKADEO ni en aramaj toto ar tana *don imp* a, pwen roneron majan en Kot, a kotikot pon kailan le en Kaliläa, ² Ap majani kijin jop riapot, me peipei nan le o, a jaujed akai keredi *janer* widen ar uk kai. ³ I ari kotida pon apot ren jop oko, war en Jimon, kotin poeki re a, en kaiieila ekij *jan* ni jap o. I ari kaipokedi, kawewe *on* aramaj *jan* nan jop o. ⁴ I lao kaimwijokela a majan, ap majani *on* Jimon: Jeije kowei waja lol, ap kaduedi oma uk kan, pwe koma en jaikidi. ⁵ A Jimon japen potoan *on* i: Main, je laiter *pon* lao lel waja ran, ap jota jaik at, ari jo ar majan, me i pan kaduekidi uk en. ⁶ Irail lao wiadar met, rap oro pena mam toto; ara uk ari ola. ⁷ Irail ari olole kij arail oko, me mi nin apot jop, pwe re en kodo jauaja irail. Irail ari kodo, kadirela jop riapot, ira ari pan mauidi. ⁸ Jimon Petruj lao kilaner mepukat, ap poridi *jan* Iejuj, potoan *on*: Main, re kotiwei *jan* ia, pwe aramaj jued *amen nai*. ⁹ Pwe a puriamuiki o ir

karoj, me *ian* i, *pweki* jaik ar, me re jaikidi. ¹⁰ A pil dueta Iakopuj o Ioanej nain Jepedäuj ol oko, me *ian* Jimon. Iejuj ap kotin majani *on* Jimon: Koe der majak, *pwe jan* anjau wet kokola koe pan jaikidi aramaj. ¹¹ Irail *kaikilon on* liman jap ar jop oko, re ap kajela karoj, idauendo i. ¹² Kadekadeo ni a kotikot nan eu kanim, *kilan*, ol amen mia, me dir en tuketuk. A lao *kilaner* Iejuj, ap *pupekidi* maj a, poeki re a potoan *on*: Main, ma re kotin kupura, re pan kak *on* kamakel ia da. ¹³ I ari kotin kapawei lim a jair i majani: I men, koe en makelekel. Ari, a tuketuk *madan* modi *jan*. ¹⁴ I ari kotin inapwiedi i, en der *indan* meamen; a kola kajale *on* pein uk jamero ko, o kida *mairon*, *pweki* om makelekeladar, me Mojej majanier, *pwen* kadede *on* irail. ¹⁵ A a *madan* indand jili o pokon kalaimun pokon pena, *pwen ron* i o kelailada *jan* ar jomau kan. ¹⁶ I ari kotin kelepela nan jap tan, *pwen* laolao. ¹⁷ Kadekadeo eu ran ni a kotin *kaukaweweda*, *Parijâr* o *jaunkawewe* kan, me mod imp a, irail *pwarado jan* kanim en Kaliläa o Iudäa karoj o *jan* Ierujalem; a rojon en Kaun o *pwili* wei *jan* i, kakelada amen amen. ¹⁸ A *kilan*, ol akai roado aramaj amen me kokon madak, rap raparapaki duen ar pan kak *walan* lole, *pwilikidi* mo a. ¹⁹ A ni ar jota kak diar waja, me re pan kai *don* impa *pweki* pokon o, rap dauda pon im o, kakiridi i nan oj *ianaki* pet, lao nan *pun* arail mon Iejuj. ²⁰ A lao *mani* arail *pojon*, ap kotin majani: Aramaj o, dip om akan lapwa *jan* uk er. ²¹ A *jaunkawewe* o *Parijâr* akan ap *monemoneloleki* indada: Ij men et, me kin lalaue? Ij me kak lapwada dip akan, *pwe* Kot eta? ²² A Iejuj lao *mani* ar *monemonelol*,

ap kotin japen majani *on* irail: Da me komail kin monemoneleleki lol omail? ²³ Da me monai ren inda, dip om akan lapwa jan uk er, de inda, uda, aluwei? ²⁴ A pwe komail en aja, me Nain aramaj manaman *on* lapwada dip akan nin jappa, iei me a kotin majanieki *on* me kokon madak: I indai *on* uk, uda, ale ki om kola deu om! ²⁵ A madan uda mo 'rail, kida a pet, me a wonon poa, koieilan im a kapikapina Kot. ²⁶ Ir karoj ap puriamui kida o kapikapina Kot, o dire kila majak indada: Ran wet kitail kilaner me kapwuriamui meel. ²⁷ Murin mepukat a kotila jan waja o, ap majani jaunopwei amen, ad a Lewi momod nan wajan nopwei, ap majan *on* i: Idauen ia do! ²⁸ I ari kajela a mekaroj, uda, idauenla i. ²⁹ Lewi ari wiada kamadip lapalap *on* i nan im a; a jaunopwei ape me toto, me ian i ni tepel. ³⁰ A Parijär o arail jaunkawewe kan lipaned *on* japwilim a tounpadak kan indada: Da me komail ianaki jaunopwei o me dipan akan mana o nim. ³¹ Iejuj ap kotin japen majani *on* irail: Me kelail jota mau *on* jaunwini, pwe me jomau kan. ³² I kodon ekeker don kalula me dipan akan a kaidin me pun kan. ³³ Irail ap potoan *on* i: Da me tounpadak en Ioanej akan kaijejol pan pak toto o re kapakap toto, o pil dueta en Parijär akan, a japwilim omui kan kin tunole o nim? ³⁴ A Iejuj kotin majani *on* irail: O komail jota kak ki *on* toun kapar en kamadip en kapapaud en kaijejol arain ol kamod mi re 'rail! ³⁵ A eu ran ol kamod pan peuka wei jan irail, i ran oko re ap pan kaijejol. ³⁶ A kotin majani *on* irail karajeraj eu: Jota me kin deik *on* likau kap ni likau marin; a ma ei, a pan ter pajan likau kap; a kijan likau kap pil jota pan

paroki *on* likau marin. ³⁷ A jota me kin kodie *on* wain kap nan ed marin; a ma ei, wain kap pan ter pajan ed akan, ap wudokila o ed akan pan ola. ³⁸ A re kin kodie *on* wain kap nan ed kap, ira karoj ap nekinek mau. ³⁹ O jota, me kin nim *jan* wain marin, pan mauki wain kap, pwe a kin inda: Me marin o me mau *jan*.

6

¹ KADEKADEO ni ran en japat kariau a kotin weid nan mat en korn o japwilim a tounpadak kan ap dolun wan korn o irririj nan pa arail, ap kankan. ² A Parijär akai indan irail: Menda komail kin wiada, me jota pun, en wiaui ni ran en japat? ³ Iejuj ari kotin japen majani *on* irail: Komail jota wadoker, me Dawid wiadar ni a men manadar, i o me ian i? ⁴ Duen a pedelon *on* nan tanpaj en Kot, o ale prot en kajanjal, o kankan o pil ki *on* me ian i, me jota pun, aramaj en tunole, jamero kan eta? ⁵ O majani *on* irail: Nain aramaj pil kaun en japat. ⁶ A kadekadeo ni eu japat a kotilon *on* nan jinakoke kaweweda. A aramaj amen mia, me pa a pali maun motorla. ⁷ A jaunkawewe o Parijär akan majamajan i, ma a pan kakelada i ni ran en japat, pwe re en kadipa i. ⁸ A kotin ani ar lamelam ap majani *on* aramaj o, me pa a motorla: Uda kodo met! A ap uda ko *on* waja o. ⁹ Iejuj ap kotin majani *on* irail: I men idok re omail, da me pun en wiada ni ran en japat ren me mau de me jued? En kolekol de kawela maur en aramaj? ¹⁰ I ari kotin aupwil jili po 'rail majani *on* i: Kapawei pa om! A ap wiada, pa a ap kelailada, a maula dueta me teio. ¹¹ Irail ap makaradar

kaualap o kapukapun pena, da me re pan wiai on Iejuj. ¹² Kadekadeo ni ran oko, a kotidala pon nana pwen laolao. I ari kotin laolao on Kot lao waja ran. ¹³ A lao ran pajan, ap kotin molipei pena japwilim a tounpadak kan. A kotin piladar ekriamen, me a kamareki wanporon. ¹⁴ Jimon me a kotin kaadaneki Petruj, o ri a Andreaj, o Iakopuj, o Ioanej, o Pilipuj, o Partolomäuj, ¹⁵ O Matäuj, o Tomaj, o Iakopuj nain Alpäuj, o Jimon, me adaneki Jelotej, ¹⁶ O Iudaj nain Iakopuj, o Iudaj Ijkariot, me panala i. ¹⁷ A lao kotin ian ir kotidi don waja kij nan jap patapat o, japwilim a tounpadak kan toto o aramaj nederenia pokon don i jan nan Iudäa, o Ierusalem, o Tiruj, o Jidon, re mi pon oror, pwen ron i o kakelailada jan ar jomau kan; ¹⁸ O me kalokolok ren nen jaut akan ap kelailadar. ¹⁹ A aramaj karoj men doke i, pwe rojon kin pwiliwei jan i, kakel irail karoj. ²⁰ A ap kotin aupwil jili pon japwilim a tounpadak kan majani: Meid pai komail, me jamama, pwe noumail wein nanlan. ²¹ Meid pai komail, me men manadar anjau wet, pwe komail pan medila. Meid pai komail, me kin janejan anjau wet, pwe komail pan kaurur. ²² Komail meid pai, ma aramaj akan kailon kin komail, o kaje komail la, o kidaue komail, o kawela ad omail, pwe dene me jued, pweki Nain aramaj. ²³ Komail en peren ni ran o, o lujiluj, pwe kilan, pwain omail me lapalap nanlan, pwe iduen me jam arail akan wiai on jaukop akan. ²⁴ A me juedi on komail kapwapwa kan, pwe komail anekier omail peren. ²⁵ Juedi on komail, me medier, pwe komail pan dupokala. Juedi on komail, me kin

peren anjau wet, pwe komail pan mauk o janejan. ²⁶ Juedi *on* komail, ma aramaj akan karoj pan lokaia mau kin komail; pwe iduen me jam arail akan wiai *on* jaukop likam akan. ²⁷ A I indai *on* komail, me kin roneron, pok *on* omail imwintiti, wiawia mau *on* me kin kailon kin komail, ²⁸ Kapaiada, me kin karia komail la, kapakapa kin ir, me kainjenjuede kin komail; ²⁹ O me pikir uk ni apali en likin jap om, pil ki *on* i pali teio, o me pan ki jan om likau pup, pil mueid *on* i noum jakit. ³⁰ Ki *on* karoj, me kin poeki re om, o me pan atia jan om kapwa, koe der poeki re a, a kapuredo. ³¹ A duen me komail men, aramaj en wiai *on* komail, iduen me komail en wiai *on* irail. ³² Pwe ma komail pok *on*, me kin pokepoke komail, da me pan katin pamail? Pwe me dipan akan pil kin pok *on* kompoke parail. ³³ A ma komail wiawia mau *on*, me wia mau *on* komail, da me pan katin pamail? Pwe me dipan akan kin wia pil dueta. ³⁴ A ma komail pan ki *on* irail, me komail akpwainonki, da me pan katin pamail? Pwe me dipan akan pil kin wiai *on* me dipan, pwen ale me dueta. ³⁵ A pok *on* omail imwintiti, o wiawia mau, o ki *on* jo akpwainok, a pwain omail pan lapalap, o komail pan jeri en me lapalap o. Pwe a kupura, me jo danke o me jued akan. ³⁶ Komail ari kadek rajon Jam omail me kalanan. ³⁷ Ender kadeikada a komail jota pan pakadeikada. Ender karia, a komail jota pan karia. Lapwada, a komail pan lapwada. ³⁸ Kijakija wei, a a pan depuk *on* komail dal mau eu, me idan pena, o itik pena, o dir kaulap, me pan ko *on* komail. Pwe men jon ota, me komail kin jonki, iduen a pil pan jon *on* komail.

39 A kotin pil majani *on* irail karajeraj eu: Da, me majkun pan kak kare me majkun? Ira karoj jota pan pupedi nan por o? 40 Tounpadak jota kin laude *jan* a jaunpadak. Ma tounpadak paroki *on* a jaunpadak, nan a unjokala. 41 A menda koe kilekilan pul ni maj en ri om ol, ap jota kan ataut o ni pein maj om? 42 De iaduen, koe pan indan ri om: Ri ai, aui maj, i pan ki *jan* pul ni maj om, ap jota kilan ataut o ni maj om? Malaun amen koe, ki *jan* maj ataut o ni maj om, a koe ap pan kak kilan, duen om pan kak *kijan* pul, me mi ni maj en ri om. 43 Pwe tuka mau jota pan wa jued. Pil jota tuka jued pan wa mau. 44 Tuka karoj kin diarok kida a wa. Pwe aramaj jota kak dolun *jan* pik ni tuka kamadak, aramaj pil jota kin dolun *jan* wan wain ni tuka mal. 45 Aramaj mau amen kin kapwarda me mau *jan* nan a pai mau en monion i, a me jued amen kin kapwarda me jued *jan* nan a jued, pwe aua kin kida *jan* nan audepan monion o. 46 A iaduen, komail kin indan ia: Main, Main, ap jota kin wiada, me I kin inda? 47 Meamen ko don ia o roneron ai majan kan, o kapwaiada, nan I pan kajale *on* komail, me a rajon. 48 Nan i me rajon aramaj amen, me kauada im eu o weirada lol, o pajoned i pon paip. A lapake lao pwilido, ad ap maimai *on* im o, ap jo kak kamokidedala, pwe a kakau pon paip o. 49 A meamen roneron, ap jota kapwaiada, nan a rajon aramaj amen, me kauada im eu nan pwel jo pajoned i. A lapake pwil maiai *on*, a ap madan ronk *pajan*, o ola en im o me laud.

7

1 A LAO kotin erela a majan akan karoj *on* pokon

o, a ap kotilan Kapernaum. ² Ladun jenturion amen mia, me kajampwal re a, me jomau, a pan mela. ³ A lao ronada duen Iejuj, ap poronelan i jaumaj en Juj akan, poeki re a, en kotido kake-lailada a ladu. ⁴ Irail lao pwara don Iejuj, ap nidinideki i potoan on: A war on, ren kotin wiai on i mepukat. ⁵ Pwe a kin pok on toun jap atail o kauadan kit jinakoke o. ⁶ Iejuj ap kotin ian ir ala. A ni jolar non doo jan im o, jenturion ap poronelan i kompok kai, potoan on: Main re der kanere ir kotido, pwe i jowar, ren ketlon on nan im ai. ⁷ Nai ari jota kin aka, me i war on poto don ir. A re kotin majaniata; a ai ladu pan kelailada. ⁸ Pwe nai pil aramaj amen, me mi pan manaman akan, ap kaunda jaunpei kai. A ma i pan, indan amen: Kowei! A pan kola; o on amen: Kodo! A pan kodo; o on ai ladu: Wiada met! A pan wiada. ⁹ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin puriamui kila, jaupei don pokon o, me idauendo i, majani: I indai on komail, me I jaik diar pojon lapalap duen met, jota ren men Ijrael. ¹⁰ A me pakadarala kan lao purelon on nan im o, re ap diarada, me ladu o kelailada. ¹¹ Kadekadeo murin mepukat a kotilan kanim eu ad a Nain; japwilim a tounpadak kan toto ian i; o aramaj pil me toto. ¹² A lao koren ion wanim en kanim o, kilan, melar amen, me re wawei, ieroj en in a, a iei li odi amen; a toun kanim me toto ian i. ¹³ Kaun o lao majani i, ap kotin kupurela, majani on i: Eder janejan. ¹⁴ I ari koti on, doke kopa o, a me roa kan ap udi. I ap kotin majani: Manakap, I indai on uk, paurida! ¹⁵ A me melar o ap modada, pikekidi lokaia. Iejuj ap kotiki on i

ren in a, ¹⁶ Majak ap kipa ir edi, o kapikapina Kot indada: Nan jaukop lapalap amen, me pwarado re atail, o Kot me kotier ren japwilim a aramaj akan. ¹⁷ A kajoi pot et duen i lolok jili nan Iudäa o jap karoj, me mi imp a. ¹⁸ En Ioanej a tounpadak kan kaire kin i mepukat karoj. ¹⁹ Ioanej ap molipeido japwilim a tounpadak kan riamen, porone ira lan Iejuj, majanlan i: Ir me pan kotido, de jen auiaui amen? ²⁰ Ol oko lao poto *don* i, ap potoan *on*: Ioanej jaunpaptaij kadar kit *don* ir potoan kalelapok: Ir me pan kotido, de jen auiaui amen? ²¹ A ni auer ota a kotin kakelada me toto *jan* ar jomau, o luet, o *nen* jued akan, o kotin kapad *pajan* maj en me majkun toto. ²² Iejuj ap kotin *japen* majani *on* irail: Koma u kowei, kaireki Ioanej, meakan komail *kilaner* o *roner*: Me majkun akan *kilana* da waja, o me luet akan kin *alialu*, o me tuketuk kan *makelekele*da, o me *jalonepon* kin *ron* waja, o me melar akan kin *maureda*, o *ronamau* me lolok *on* me *jamama* kan. ²³ O *meid* pai, me jota pan makar kin *ia*! ²⁴ A men kadar en Ioanej lao *purela*, Iejuj ap kotin *tapiada* majani *on* pokon o duen Ioanej: Da me komail *koieila* en *kilan* nan *jap tan*? Komail men *kilan* *alek pot*, me kin *dueduälökki an*? ²⁵ De da me komail *koieila* en *kilan*? Komail men *kilan* aramaj amen, me *likau kida likau muterok*? *Kilan*, me kin *likau kida likau linan*, o *kaped en mana*, kin *mi nan im en nanmarki* kan. ²⁶ De da me komail *koieila* en *kilan*? *Jaukop amen*? Ei, I *indai on* komail, a *laude jan jaukop amen*. ²⁷ *Pwe iei i me intinidier due*: *Kilan*, I *kadarala mo mui nai men kadar amen*, me pan *koki al mo 'mui*. ²⁸ *Pwe I indai on* komail, jota *jaukop amen me ipwi jan*

ren li akan, me laude jan Ioanej jaunpaptaij, ari jo, me tikitik nan wein Kot, iei me laude jan i.

²⁹ A aramaj karoj, me roneron i, o jaunopwei kan kapina Kot ni ar ian paptaijeki paptaij en Ioanej.

³⁰ A Parijär o jaunkawewe kan japai on pein irail ni ar mamaleki kupur en Kot, ap jota ian paptaij re a. ³¹ A da me I en karajai on aramaj en di wet? O da me irail rajon? ³² Irail me rajon jeri kai, me kin momod nan wajan net akan o likelikwir nan pun arail indinda: Kit kajakajan, a komail jota kakalek; kit kamamauke kin komail, a komail jota janejan. ³³ Pwe Ioanej jaunpaptaij pwarado, ap jota kan prot, o jota nim wain, a komail kin inda: Nan tewil kin di poa. ³⁴ Nain aramaj pwarado, mana o nim, a komail kin inda: Kilan, me kaped en mana o kamom jakau, kompoke pan jaunopwei o me dipan akan! ³⁵ A lolekon kin diarok kida na jeri kan karoj. ³⁶ A Parijär amen poeki i, en konot re a. I ari kotilon on nan im en Parijär o kaipokedi ni tepel. ³⁷ A kilan, li amen mi nan kanim o, me dipan amen, a lao aja, me Iejuj kotikot konot nan im en Parijär o, ap wado kokon en alapajta, ³⁸ O poridi mur i ni aluwilu a janejan o pikekidi widenki pil en maj a aluwilu a, o limwieki a pwilipeipei, o metik aluwilu a kan o keieki alapajta. ³⁹ A Parijär o, me lukedo i lao kilaner, ap monemoneleki indada: Ma ol men et jaukop amen, a pan aja, ij li o, me jair i, pwe me dipan amen. ⁴⁰ Iejuj ap kotin japen majani on i: Jimon, I men indai on uk meakot. I ari indada: Jaunpadak, majania do! ⁴¹ Ol amen mia, me aramaj riamen pwaipwand on. Amen ira pwaipwandeki denar limepuki, a amen

limeijok, ⁴² A ni ara jota men kapunala, a kijakija kin ira la karoj. Indan ia, ij re 'ra, me pan pok on i laud? ⁴³ Jimon japen potoan on: I lamelame i, me a kijakij laud on. A kotin majani on i: Koe meid pun kajaiada. ⁴⁴ I ari jaupei don li o majani on Jimon: Koe kilan li men et, I pedelon on nan im om, a koe jota ki on ia pil men widen nä i kat, a i me widenki pil en maj a nä i kat, o limwieki a pwilipepei. ⁴⁵ Koe jota metik ia, a i jota tukedi jan metik nä i kat, jan ni a pedelon lao lel met. ⁴⁶ Koe jota ujore kin ia le, a met keiekier nä i kat alapajta. ⁴⁷ Nan i me I indaki on uk: Dip a kan me toto me lapwadar, pwe a kin limpok laud; a me dip a jota non lapwada, nan a kin limpok tikitik. ⁴⁸ I ari majani on li o: Dip om akan me lapwadar. ⁴⁹ A me ian mod ni tepel o ap tapiada inda nan pun ar: Ij men et, me pil kin lapwada dip akan? ⁵⁰ I ap kotin majani on li o: Om pojon me dore uk ala, kowei popol!

8

¹ KADEKADEO murin mepukat a kotin kakan jili nan kanim laud o me tikitik kan, padapadak o kaloki ronamau en wein Kot, o ekriamen ian i. ² O pil li akai, me a kotin kakelailada jan nen jued o jomau kan, iet akan: Maria, me pil adaneke men Makdala, me tewil ijimen koiei jan. ³ O Ioana iei likond en Kujaj en Erodej a jaunkoa men, o Jujana, o me toto, me papaki i ar kapwa kan. ⁴ A aramaj totoia lao pokon don i jan nan kanim akan, karoj, ap kotin karajeraj majani: ⁵ Jaunkamor kolan kamor a war akan. Ni a kamokamorok akai ap moredi on pon kailan al ap tiatidi o manpir en

pan lan nam ir ala. ⁶ A akai moredi *on* pon paip. A lao wojada, a monedi, pweki a jota lamelamur. ⁷ Akai moredi nan tuka teketek, a tuka teketek wojada, kajokä ir ala. ⁸ A akai moredi nan pwel mau, ap wojada o wada pan me epuki. Ni a kotin majanier mepukat, ap majan laudeda: Me jalon a mia, men ron, i en ron! ⁹ A japwilim a tounpadak kan ap kalelapok re a: Ia wewe en karajeraj wet? ¹⁰ I ari kotin majani: A muei *on* komail er, en aja me rir en wein Kot, a met akan en aja ni karajeraj akan pwe ren kilan, ap jota kilan, o ron, ap jota weweki. ¹¹ A iet wewe en karajeraj o: Majan en Kot iei war akan. ¹² A me mi pon kailan al o, iei ir, me ronadar, a muri tewil pwarada katia jan majan en Kot nan monion arail, pwe ren der pojon, rap maurela. ¹³ A me mi pon paip, iei ir, me kin ron majan o ap pereperen ale, a jota kalau re 'rail. Anjau kij re kin pojon, a ni anjaun jonejon, irail kin pupe jan. ¹⁴ A me moredi nan tuka teketek, iei irail me kin ron, ap koieila tiropeki anan o pai, o inon jued en maur et, rap jokekila, ap jota wa. ¹⁵ A nan jap mau, iei irail, me kin ron majan o, ap nekinek nan monion ar inen o mau, o wada nin tiak en kanonama. ¹⁶ Jota me kin ijikeda lamp, ap pwainekidi kopa eu, de ki *on* pan men wendi a pon deu a, pwe me pan pedelon *on* en kilan marain o. ¹⁷ Pwe jota me rir kot, me jo pan janjaleta, pil jota me okiok kot, me jo pan kalok jili. ¹⁸ Komail ari kalaka duen omail kin roneron, pwe me a mia, ekij pan ko *on*; a me jota a mia, i, me a kiki *on*, me a, pan katia jan. ¹⁹ In a o ri a kan ap ko don i, a re jota kak kaion impa pweki pokon o. ²⁰ A ap loki *on* i: In ar o ri ar akan poto liki, re men

udial ir. ²¹ A kotin japen majani *on* irail: In ai o ri ai mepukat, me kin roneron majan en Kot o apapwali. ²² Kadekadeo ni eu ran a kotilan pon apot jop, a japwilim a tounpadak kan ian i. A kotin majani *on* irail: Kitail en kotela le en: Irail ari tanetan koieila. ²³ O ni ar tanetan kokowei, a kotin jaimokela; melimel ap koda nan jed. A jop o pwilipwil, a pan mauidi. ²⁴ Irail ap kai don i, kaopada i, potoan *on*: Main, Main, kit pan mela! I ari kipada majani *on* an o iluk en jed akan, rap tikitikala o molelar. ²⁵ I ap kotin majani *on* irail: Ia omail pojon? A irail majakada inda nan pun ar: Daduen, ij men et, pwe a kin majani *on* an o jed, ir ari duki *on*. ²⁶ Irail ap lele don jap en Kadara, me jal *on* Kaliläa. ²⁷ I lao kotidi *jan*, ol amen tu *on* i, me kodo *jan* kanim o, me tanwar en tewil *jan* maj kokodo, o me kilijo, o a jota kin kaujon nan im, pwe a kin mimi nan joujou kan. ²⁸ I lao kilan Iejuj, ap werida, poridi *jan* mo a indaki *nil* laud: Menda re omui *nai*, Iejuj Japwilim en Kot lapalap? I men poeki re omui, kom der kalok ia la! ²⁹ Pwe a kotin majani *on* *nen* jaut o, en koiei *jan* ren aramaj o, pwe pan pak toto a jaikidi i; i ari kin jali kidi jal mata o jal en nä kai. A i kamueit ir *pajan*, o tewil paki i lan jap tan. ³⁰ Iejuj kotin kainoma re a majani: Ia ad om? A potoan *on*: Lekion; pwe tewil toto mi re a. ³¹ Ir ari poeki re a, ender majani *on* irail, me ren kodilan pweleko. ³² Ari, pwin pwik kalaimun mi waja o manamana jili nin nana o. Irail ari poeki i, en kotin mueid *on* irail re en til *on* irail. I ari kotin mueid *on* irail. ³³ Tewil oko ap kodi *jan* ren aramaj o, ap tilon nan pwin pwik o. Pwin

pwik o ap tantedi wei ni aul *on* nan jed ap mopila. ³⁴ Jilepa ko lao kilaner me wiauiet, rap tandau, kolan kanim laud o tikitik kan, kaireki jili. ³⁵ Irail ap koieila, kilan me wiauiet, re ap kola ren Iejuj, diarada aramaj o, me tewil oko keredi jan lole, momod ni aluwilu en Iejuj, likauda o lolekonlar; irail karoj majakadar. ³⁶ Me ian udialer, ap kaire kin irail duen tanwar en tewil a kakeladar. ³⁷ Men Kadara karoj ap poekipoeki i, en koti wei jan re 'rail, pwe re majakadar kaulap. I ari kotida pon jop o, ap kotin purelar. ³⁸ A ol o, me tewil oko kodi janer, poeki re a, en ian i; a Iejuj jota kotin mued *on* i majani: ³⁹ Purelan deu om, kalok jili duen manaman lapalap, me Kot wiai *on* er! I ari kola, kalok jili nan kanim o duen manaman lapalap, me Iejuj kotin wiai *on* i. ⁴⁰ Kadekadeo Iejuj lao kotin puredo, aramaj akan ap kajamo i, pwe irail karoj auiaui i. ⁴¹ A kilan, ol amen, ad a Iairuj, jaumaj en jinakoke, kotido poridi ni aluwilu en Iejuj o poeki i, en kotilon *on* nan im a. ⁴² Pwe na ieroj jeripein amen, me a par *naulriau*, me koren ion mela. A ni a kotikot kokodo, pokon o koi *don* i. ⁴³ A li amen, me nta pwilipwil par *naulriau*, me pwaineki *on* jaunwini kan a dipijou karoj. A jota me kak kakelailada i. ⁴⁴ I me apedo mur i, doke ni kailan japwilim a likau. A pwilipwil en nta madan madada. ⁴⁵ Iejuj ap kotin majani: Ij i me jair ia? A karoj lao inda me jota, Petruj o me ian i ap potoan *on*: Main, pokon o kin kapil pena o koi *don* ir, a iaduen, re kotin majani: Ij i me jair ia? ⁴⁶ A Iejuj kotin majani: Nan meamen jair ia, pwe I pam, me kel eu ko jan ia er. ⁴⁷ A li o lao ajaer, me a jo kak rirala, ap majapwekada,

apedi poridi *jan* mo a, ap katitiki mon aramaj karoj, karepan a jair i, o duen a kelailada madan. ⁴⁸ A ap kotin majani *on* i: Jeripein popoleta, om pojon me kakel uk ada, kowei popol. ⁴⁹ A ni a kotin majaniata, amen potodo *jan* ren jaumaj en jinakoke o katitiki *on* i: Japwilim omui jeripein melar. Menda kom kanirieki jaunpadak o. ⁵⁰ A Iejuj lao mani mepukat, ap kotin japen i majani: Koe der majak, koe pojon ta, a ap pan maureda. ⁵¹ A lao kotilon *on* nan im o, a jota kotin mueid *on* amen en *ian* pedelon *on* nan pera, Petruj, o Ioanej, o Iakupuj eta, o jam en jeripein o in a. ⁵² A irail karoj janejjan o mamaukeki i. A i kotin majani: Komail der janejjan! Pwe a jota melar, a mamair eta. ⁵³ Rap kaururki, pwe re aja, me a melar. ⁵⁴ I ari kotikiiei *jan* ir nan pera o, a ap kotin ale pa a waron *on* i majani: Jeripein, paurida! ⁵⁵ Nen en jeripein ap pure don i, i ari madan uda. I ap kotin majani, kijin mana en ko *on*. ⁵⁶ A jam a in a puriamui kila. I ari kotin inapwiedi irail ren der indan meamen me wiauiet.

9

¹ A LAO kotin molipe pena ekriamen oko, ap kotiki *on* irail kel o manaman, en kaloedi tewil akan karoj o kakelada me jomau kan. ² I ari kotin porone ir ala, pwen padapadak duen wein Kot o kakelada me jomau kan. ³ O a kotin majani *on* irail: Komail der wala meakot pon al o: Jota jokon, de ed, de prot, de moni, amen pil jo pan wa jakit riau. ⁴ O waja kij me komail pan pedelon *on* nan im eu, komail pan mimieta waja o, komail lao kowei *jan* ia. ⁵ O meamen kan kajamo komail,

komail japalewei *jan* kanim o, o jipede *jan* pwel ni nä omail, pwen kadede *on* irail. ⁶ Irail ari kokola, kakan jili nan kijin kanim akan, padaki ronamau o kakelada me jomau kan waja karoj. ⁷ A nanmarki Erodej lao *mani* duen meakan, me wiauiki i, ap pinidar, pweki akai katitiki, me dene Ioanej iajadar *jan* ren me melar akan. ⁸ A akai indada, me dene Eliaj pwarado, o akai me inda, me dene jaukop en kaua men iajadar, ⁹ A Erodej majani: Ioanej, i me i lepuke *jan* *mon* a, a ij men et, me i kin roneron due? A ap men udial i. ¹⁰ A wanporon akan lao pure doer, ap kaireki i karoj, me re wiadar. I ari kotin uk irail ada, kotilan waja rir, nan kanim eu, me ad a Petjaida. ¹¹ Toun jap o lao ajaer, rap idauenla i, i ari kotin kajamo irail, o kotin padaki *on* irail duen wein Kot, o kotin kakelada me mau *on*. ¹² A lao pan waja ponier, ekriamen potodo potoan *on* i: Re kotin kadar pajan pokon en, pwen kola nan kijin kanim akan o nan jap, en rapaki wajan pweidi o kan ar kijin *mana*, pwe kitaïl kotikot nan jap tan wet, ¹³ A a kotin majani *on* irail: Komail pan ki *on* irail kan ar *mana*! Re potoan *on*: Lopon prot eta limau o mam eta riamen mi re at. De je pan kola netie don pokon kalaimun wet *mana*? ¹⁴ Pwe irail me ol impan limekid. A a kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Komail pwini ir pajan wad limek o limek! ¹⁵ Irail ari wiada o kamod irail edi. ¹⁶ A kotin limada loPON prot limau o mam riamen, majanda nanlan, laolaoki, pilitiki pena, kotiki *on* japwilim a tounpadak kan, pwe ren nene *on* pokon o. ¹⁷ Irail jak, o karoj medier, ap rikada dodo eijokriau luan kamadip o. ¹⁸ Kadekadeo ni a

kotin laolao kelep, japwilim a tounpadak kan ian i. A kotin kainoma re 'rail majani: Ij me aramaj kin inda me nai? ¹⁹ Irail japen potoan on: Ioanej jaunpaptaij, a akai me inda Eliaj, o pil akai kin inda, me dene jaukop en kaua men iajadar. ²⁰ A kotin majani on irail: A da me komail kin inda ij nai? Petruj ap japen potoan on: Ir me Krijtuj japwilim en Kot. ²¹ A i me kotin padik inapwiedi irail, ren der indan meamen mepukat, ²² Majani: Nain aramaj pan kalokolok laud, o lokidokila ren jaumaj, o jamero lapalap, o jaunkawewe kan, o a pan kamela, o ni ran kajilu a pan maureda, ²³ Ap kotin majani on irail karoj: Meamen men idauen ia i en tonmeteki pein i o ale a lopu ni ran karoj, o idedauen ia do. ²⁴ Pwe meamen kakananai on maur a, pan pupe jan. A meamen kajela maur a pweki nai, pan diarada. ²⁵ Pwe da me pan mau on aramaj amen, me aneki pena jappa karoj, ap kajela pein i o kajapokela pein i? ²⁶ Pwe me kin namenok kin ia o ai padak kan, i me Nain aramaj pil pan namenokki, a lao kodo ni a linan, o linan en Jam a, o na tounlan jarau kan. ²⁷ A meel I indai on komail, akai irail, me mi met, jota pan mela, irail lao udial wein Kot. ²⁸ A kadekadeo murin pon walu pon murin majan pukat i ap ukada Petruj, o Ioanej, o Iakopuj kotidala pon nana o pwen laolao. ²⁹ A ni a kotin laolao mom en jilan i ap wukila o japwilim a likau puetepuetela o linalin. ³⁰ A kilan, ol riamen ian i majan pena! Ira me Mojej o Eliaj. ³¹ Ira pwarado ni ara linan o mamajani duen a pan kamatala nan Ierujalem. ³² A Petruj o me ian i me toutouki mair. Ira lao pirida, re ap udial a

linan o ol riamen kotikot impa. ³³ Kadekadeo ira lao kotiwei *jan* re a, Petruj ap indan Iejuj: Main, meid mau atail kotikot met. Kit en kauada kijin im jilikij: Tanpaj ar, o en Mojej, o en Eliaj; a jaja me a kajokajoi. ³⁴ Ni a kajokajoi mepukat, pali en dapok kadupal irail edi, irail ari majakadar ni ar tilon nan dapok o. ³⁵ O nil eu peidido *jan* nan dapok o majani: Iet nai ol kompok, komail en ron i! ³⁶ A nil wet lao wiauiet, re ap diadar Iejuj ta. Ir ari nenenlata; o ni ran oko re jota kaireki meamen duen me re kilaner. ³⁷ A kadekadeo manda en ran o irail lao kotidido *jan* nana o, pokon kalaimun ap poto don i, ³⁸ A kilan, ol amen nan pokon o nil laudeda potoan on: Jaunpadak, i poeki re ir, re kotin majani don ai tunol putak o, pwe iei ai ieroj. ³⁹ Re kotin mani, nen o lao koledi i, a kin madan weriwer, a kin jenjeroki jili, a ap kin pudopud o meid apwal ni a kin koiei *jan* i. ⁴⁰ Nai ari poeki ren japwilim ar tounpadak kan, ren kauje wei *jan* i, a re jota kak. ⁴¹ A Iejuj kotin japen majani: O di wet meid jopojon o japun, ia arain ai pan mimi re omail? Ia arain ai pan kokoa komail? Wa don ia noum putak! ⁴² A ni a kokodo, tewil ap kapururada o jeroki jili i, a Iejuj kotin kidaueda nen jaut o, o kakelada putak o, ap kapure on i ren jam a. ⁴³ A irail karoj puriamuiki manaman en Kot. A ni ar puriamuiki en Iejuj a wiawia kan ap kotin majani on japwilim a tounpadak kan: ⁴⁴ Majan pukat en kaloledi nan jalon omail: Nain aramaj pan panala ni pa en aramaj. ⁴⁵ A irail jota weweki majan wet, pwe a rir *jan* irail, i me irail jajaki. Irail ari majak kalelapok re a duen majan pot et. ⁴⁶ Irail ap pil lamelame, ij me pan lapalap

re 'rail? ⁴⁷ A Iejuj lao kotin mani ar lamelam nan monion arail, ap ale jeri men, kida impa a, ⁴⁸ O majani on irail: Meamen pan apwali kijin jeri men et ni ad ai, nan a kin apwali ia, a meamen pan apwali ia, nan a kin apwali, me kadar ia do; a me tikitik re omail, nan i me pan lapalapala. ⁴⁹ Ioanej ap japen potoan on: Main, je kilaner amen, me kaujewe tewil akan ni mar ar. Kit ari inapwiedi, pwe a jota kin ian kit idedauen ir. ⁵⁰ A Iejuj kotin majani on i: Eder inapiedi, pwe me jo kin palian komail, nan a kin ian komail. ⁵¹ A kadekadeo a lao anjau, me a pan peukadala, a ap kotin jaupeilan kotilan inen won Ierujalem. ⁵² A kotin poronela men kadar akan, me pan tion mo a. Irail ari kokola lele don kijin kanim en Jamaria eu, pwen rapaki waja, me a pan pweikidi ia. ⁵³ A re jota kajamo i aki a kotin jaupeila kotilan inen won Ierujalem. ⁵⁴ Japwilim a tounpadak kan Iakopuj o Ioanej lao kilaner mepukat, ap potoan on: Main, ma re kotin kupura, je pan poeki, kijiniai en moredi jan nanlan, kan irail la, duen Eliaj wiadar. ⁵⁵ A i kotin jaupeido, kapun on ira majani: Koma jota aja ij Nen, me naina kin koma? ⁵⁶ Irail ap daulul wei nan eu kijin kanim. ⁵⁷ Kadekadeo ni arail kotikot kokodo amen ap potoan on i: Main i pan idedauen ir waja karoj me re pan kotila ia. ⁵⁸ Iejuj kotin majani on i: Pokj akan por ar mia, o manpir en pan lan paj ar mia, a Nain aramaj jota waja en kaula wei mon a. ⁵⁹ A kotin majani on amen: Idauen ia do! Ai indada: Main, komui kotin mueid on ia maj, i en purela jarepedi jam ai. ⁶⁰ A Iejuj kotin majani on i: Me melar akan en jarepedi ar melar akan, a

koe kowei kalok jili wein Kot! ⁶¹ Pil amen potoan: Main, i pan idedauen ir jili, a re kotin mueid *on* ia maj, i en kamurimuri *on* toun im ai. ⁶² A Iejuj kotin majani *on* i: Jota me pan koledi men weirada pwel, ap kilan muri, a jota koiok *on* wein Kot.

10

¹ MURIN mepukat Kaun o pil kotin piladar iji-akan o porone irail wei mo a ni wad riamen, en kakan jili nan kanim laud o tikitik kan, waja me a pein pan kotilan ia. ² A kotin majani *on* irail: Rak me kalaimun, a toun dodok me malaulau; poeki ren Kaun en rak, en kadarala toun dodok nan a rak. ³ Komail kola; kilan, I kadar komail la dueta jippul akan nan pun en kidi en wei akan. ⁴ Komail der wewa ed en moni, de ed en jailok, de jut, o der ranamau *on* meamen nani al o. ⁵ A ma komail pan pedelon *on* nan im eu, komail pan inda maj: Popol en mimi nan im wet! ⁶ A ma popol amen mi waja o, omail popol pan mimieta re a, a ma jo, omail popol pan pure don komail. ⁷ A komail pan mimieta nan im ota, o mana o nim, me mi re 'rail pwe toun dodok me waron pwain a. Komail der pedoi jan nan eu im ap kolon *on* nan eu. ⁸ A ma komail pan pedelon nan eu kanim, o re pan kajamo komail, i waja komail pan tunole, me pan wijike don komail. ⁹ O kakelada me jomau kan, me mi waja o, o kaire kin irail: Wein Kot koren don komail. ¹⁰ A ma komail pan pedelon nan eu kanim, o re jota pan kajamo komail, i waja komail pan pedoi nani al indada: ¹¹ Pil pwel par, me ko don kit nan omail kanim, jipede don komail; ari jo, komail en aja, me wein Kot koren don komail. ¹² I indai

on komail, nan a pan manai on Jodom ni ran o jan kanim o. ¹³ Juedi on uk Korajim! Juedi on Petjaida! Pwe ma manaman akan, me wiaui on uk er, wiaui on Tiruj o Jidon, nan meyel, re pan kalula nan tuk en likau o nan paj. ¹⁴ A a pan manai on Tiruj o Jidon ni kadeik o jan komail. ¹⁵ A koe Kapernaum, me paidar nanlan, pan pijikondi on nan pweleko. ¹⁶ Me roneron komail, nan a kin roneron ia; o me mamaleki komail, nan a kin mamaleki ia. O me mamaleki, ia, nan a kin mamaleki, me kadar ia do. ¹⁷ Me ijiakan ap puredo, pereperen potoan on: Main, pil tewil akan udi on kit ni mar omui. ¹⁸ A kotin majani on irail: I kilaner Jatan likamata liol a pupedi jan nanlan. ¹⁹ Kilan, I ki on komail manaman, en tiakedi jerpent o jkorpion, o en poedi kel en imwintiti karoj. O jota meakot pan kajuedi on komail, ²⁰ Ari jo, komail der peren kida, me nen akan kin udi on komail, a komail peren kida me ad omail intinidier nanlan. ²¹ Ni auer ota lejuj kotin perenda ni nen e majani: I kapina komui, Jam ai, kaun pan lan o jappa, me komui okila mepukat jan me lolekon o koiok kan, ap kajale on jeri pwelel akan! Ei Jam ai, pwe iduen me komui kupukupura. ²² Meakaroj muei on ia er jan ren Jam ai, o jota me aja japwilim a Ol, pwe Jam eta. O jota me aja Jam, pwe japwilim a Ol eta, o me japwilim a Ol pan kajale on. ²³ I ap kotin jaupei don tounpadak kan, majani on irail eta: Meid pai por en maj akan me udial, me komail udialer. ²⁴ Pwe I indai on komail, jaukop o nanmarki kan toto anane udial, me komail kin ududial, a re jota kilaner; a re men ronada, me komail kin roneron, ap jota ronadar. ²⁵ A kilan,

jaunkawewe men ap uda, kajonejon i potoan on: Jaunpadak, da me i en wiada, pwen jojoki maur joutuk? ²⁶ A kotin majani on i: Da me intinidier nan kapun o? Daduen om dondoropwe? ²⁷ A japen indada: Koe en pok on Kaun om Kot monion om unjok, o nen om unjok, o kel om unjok, o om Iamelam unjok, o men imp om dueta pein koe. ²⁸ A kotin majani on i: Koe meid japen inen, wiada mepukat, a koe pan maurela. ²⁹ A ap men ak kapunki pein i indan Iejuj: A ij men imp ai? ³⁰ A Iejuj kotin japen majani: Aramaj amen momait jan Ierujalem kodila Ieriko ap lodi on lolap akai, me ter jan a likau kan, o kame i, rap koieila; i ari pan mela. ³¹ A jamero amen momaitela nani al ota. A ni a kilan i, ap daulul wei jan. ³² A leap amen pil dueta. Ni a leler waja o, kilan i, ap daulul wei jan. ³³ A ol en Jamaría amen jailok jili ap pil weid waja o. Ni a kilaner i ap pokela, ³⁴ Kola re a, o kidim pena a pwal akan, ap ki on le o wain lole o kamondi i pon dake pa man o, wala nan im en kairu eu, apapwali i. ³⁵ Manda a pan jamala, ap ki on kaun en im o denar riau indan i: Apapwali i! A ma mekij pan dauli, i pan kapunala, ni ai pan puredo. ³⁶ A ij ren ir jilimen, me koe wiaki men impan ol o, me lodi on lolap oko? ³⁷ A japen: Me wiadar dodok kadek on i. Iejuj ap kotin majani on i: Ari, kowei ala jan! ³⁸ A kadekadeo ni ar kotin jailokela, a kotilon on nan kijin kanim eu. Li amen mi waja o, ad a Marta, me kajamo i lon on nan im a. ³⁹ Ri a li amen mia, me ad a Maria, me momod ni aluwilu en Iejuj, roneron a majan. ⁴⁰ A Marta kajopijokki pein i a papa i. I ari potodo potoan on:

Main, re jota kotin kupuroki ri ai li, me jota kin ian ia dodok? Re kotin padaki *on* i, en jauaja ia. ⁴¹ A Iejuj kotin japen majani *on* i: Marta, Marta, koe meid nonki o jopijokki okotme. ⁴² A me ta kot me kajampwal. Maria piladar pwaij mau, me jota pan katia jan.

11

¹ KADEKADEO ni a kotikot waja kij pwen laolao, a lao kotin erelar, amen japwilim a tounpadak kan ap potoan *on* i: Main re kotin padaki *on* kit kapakap, dueta Ioanej kin padaki *on* a tounpadak kan. ² A ap kotin majani *on* irail: Komail lao wia kapakap, ap inda: Jam at, mar omui en jarau, wei 'mui en pwaida, ³ Kotikido ran wet at tunol kaukaule. ⁴ Lapwa jan kit dip at, dueta kit, me kin lapwada karoj, me wia dipi *on* kit, eder kaluan kit ren me katikatiamau kan. ⁵ I ap kotin majani *on* irail: Ij re omail, me a kompok amen mia o me pan kola re a ni ailep en pon indan i: Kompoke pai, ki *on* ia lopon prot jilu, ⁶ Pwe kompoke pai men pwarado jan a jailok o, ap jota, me i pan kak ki *on* i. ⁷ A me mi nan im o pan japen inda: Koe der kadiropa ia, pwe wanim ritidier, o nai jeri ko ian ia nan wajan mair; i jo kak paurida o ki *on* uk meakot. ⁸ I indai *on* komail, ma a jota pan paurida o ki *on* i aki kompokepa a, nan a pan paurida o ki *on*, me itar *on* i aki a *nidinid*. ⁹ I indai *on* komail, poeki, a komail pan tunole; rapaki, a komail pan diarada; letelet, a a pan ritida mo 'mail. ¹⁰ Pwe karoj me poekipoeki, kin tunole; o me kin rapaki, kin diarada; o me kin letelet, nan a pan ritida mo a. ¹¹ De ij jam amen nan pun omail, ma na

putak pan poeki na kijin prot, pan ki *on* i takai eu? De ma a poeki mam, pan ki *on* i jerpent amen?

¹² De ma a pan poeki kitor eu, pan ki *on* i jkorpion amen? ¹³ Ma komail, me *jon* jued, aja duen kijakij mau *on* noumail jeri kan, nan meel kausalap. Jam omail nanlan pan ki *on* Nen jarau ren me poeki re a. ¹⁴ A ap kotin kauje wei tewil amen, me loton. A kadekadeo tewil lao koiei janer, me loton o ap lokelokaia, a aramaj puriamuiki. ¹⁵ A akai ir katitiki: Nan Peeljepup, jaumaj en tewil akan, me a kaujeki *jan* tewil akan. ¹⁶ A akai kajonejon i, poekipoeki kilel eu *jan* nanlan. ¹⁷ A ap kotin *ani* ar lamelam, majani *on* irail: Wei karoj ma a pan u pena nan *pun* a, a pan ola; o ma toun im eu pan u pena nan *pun* a, a jota pan pwaida. ¹⁸ A iaduen, ma Jatan u *on* pein i, a wei pan kak pwaida? Aki komail indinda me dene *nai* kauje wei tewil akan ki Peeljepup. ¹⁹ Ma I kin kaujeki wei Peeljepup tewil akan, a ij me noumail ol akan kin kauje kin irail? Irail ari pan omail jaunkapun. ²⁰ A ma I kaujeki wei lim en Kot tewil akan, nan wein Kot lel *on* komail er. ²¹ Ma me kelail o, me audeki kapwa en pei, pan jinjila im a, nan a kapwa nekinekid mau. ²² A ma amen, me kelaail *jan* i, pan palian i o kaloedi i, ap pan atia *jan* a kapwa en pei, me a kelekier, o nek pajan kapwa en kul. ²³ Meamen, me jota *ian* ia, iei me palian ia, o me jota kin dolun penan ia, iei me kin kajapoka pajan. ²⁴ Nen jaut lao kowei *jan* ren aramaj, a kin tanatan jili nan jap tan akan, rapaki wajan kamol, a jota, me a diarada, i ap kin inda: I ap pan purelon *on* nan im ai, me i pedoi janer. ²⁵ A lao puredo,

a diar, me a kokok o kapwater, ²⁶ I ari koieila, ale *on* i nen ijimen, me jued *jan* pein i. Irail ap pedelon *on* lole, rap kakaujon ia; a aramaj pan jued *jan* maj. ²⁷ A kadekadeo ni a kotin mamajani mepukat, li amen, kijan pokon o, ap potoan *on* i: Meid pai kupur o, me wia ir adar, o didi kan, me re kotiki! ²⁸ A i kotin majani: Ei, meid pai, me kin ron majan en Kot ap kapwaiada. ²⁹ A pokon o lao teneten pena, a kotin majani: Di wet meid jued! Re kin rapaki kilel eu, a jota kilel pan janjal *on* ir, pwe kilel en Iona eta. ³⁰ Pwe duen Iona kilel eu *on* men Niniwe, iduen Nain aramaj *on* di wet. ³¹ Li nanmarki en pali air amen pan u *on* ol akan en di wet ni kadeik o pan kari ir ala, pwe a pwrarado *jan* ni imwin jappa, pwen ron lolekon en Jalomo. A kilan, me laude *jan* Jalomo mi met. ³² Ol en Niniwe kan pan u *on* di wet ni kadeik, o pan kariaala i, pwe re kalula ni ar ronadar padak en Iona. A kilan, me laude *jan* Iona mi met. ³³ Jota me kin ijikeda lamp, ap kila waja rir, pil jo pan kopa, a pon deu a, pwe me pan pedelon *on*, en kilan marain o. ³⁴ Por en maj marain en pali war. Ma maj om makelekel, war om karoj pan dir en marain. A ma maj om me jued, war om karoj me pil dir en rotorot. ³⁵ En kalaka, pwe marain mi lol om, der rotorot! ³⁶ Ma war om dir en marain kaulap, o jota kijan rotorot mia, karoj pan dir en marain dueta linan en lamp, me kin jenjere uk ada. ³⁷ A ni a kotin kaparok, Parijär amen luke i, en konot re a. I ari kotilon kotidi nin tepel. ³⁸ A Parijär lao udial, ap puriamuiki, me a jota kotin omiom mon konot. ³⁹ A Kaun o kotin majani *on* i: Nan komail Parijär akan kin

widen likin dal o plet, a lol omail me dir en me re kuliada o me jued. ⁴⁰ Nan pweipwei komail, kaidin i me wiadar pali liki, pil wiadar pali lole? ⁴¹ A kijakij weita duen komail kak *on!* A kilan, karoj pan makelekel *on* komail. ⁴² Juedi *on* komail Parijār akan, pwe komail, kin maironki eijokkij eu en minje, o raute o jon en kijin tan tuka kai, ap jota injenoki kadeik o limpok en Kot! Wiada mepukat ap pil kapwaiada me tei kan. ⁴³ Juedi *on* komail Parijār akan, pwe komail men mondi lepantam nan jinako ke kan o mauki, ren ranamau *on* komail nan waja en netinet akan. ⁴⁴ Juedi *on* komail, pwe komail rajon joujou kan, me jo janjal, o aramaj alialu poa, ap jaja ir! ⁴⁵ Jaunkawewe men ap japen potoan *on* i: Jaunpadak, komui pil kin juede kin kit majan pukat. ⁴⁶ A i kotin majani: Pil juedi *on* komail jaunkawewe! Pwe komail kin katoutou kila kapwa en wijik toutou aramaj akan, ap jota jairki jondin pa omail. ⁴⁷ Juedi *on* komail! Pwe komail kin apapwali joujou en jaukop akan, a jam omail akan kame ir ala. ⁴⁸ Komail ari kin kadede o peren kida wiawia en jam omail akan. Pwe re kame ir ala, a komail apapwali ar joujou kan. ⁴⁹ I me erpit en Kot indada: I pan kadar won irail jaukop o wanporon akan, a akai irail re pan kamela o pwaki irail jili. ⁵⁰ Pwe ntan jaukop akan, me kapwiliplwili weier jan ni tapin kua kokodo, en kapokon *on* di wet. ⁵¹ Jan ntan Apel lel ntan Jakariaj, me kamelar nan pun en pei jaraui o im en kaudok, ei I indai *on* komail, a pan kapokon *on* di wet. ⁵² Juedi *on* komail jaunkawewe! Pwe komail atia jan men kapir pan lolekon. Komail

jota pan pedelon, ap inapwiedi, me men pedelon on. ⁵³ A ni a kotin mamajani on irail mepukat, jaunkawewe o Parijār akan ap tapiada palian i kaulap, kalekalelapok re a jon toto, ⁵⁴ O re majamajan i, o raparapaki, ma re jota kak diar meakot jan ni a majan akan, pwe ren kadipa i.

12

¹ ARAMAJ toto ap pokon pena lao kidalar, irail lao it pena, i ap kotin tapiada majani on japwilim a tounpadak kan: Komail kalaka kalep en Parijār akan, me malaun. ² Pwe jota me rir kot, me jota pan janjalada. Pil jota me okiok kot, me jo pan kalok jili. ³ Ari, me komail pan indada ni waja rotorot, i me pan janjal nan marain. O me komail pan monininin nan pera kan, i me pan kalok jili pon im akan. ⁴ A I indai on komail, kompok pai kan, komail der majak irail, me kin kamela pali war, ap jolar kak wia meakot. ⁵ A I pan kaaja kin komail, me komail en majak: Majak i, me manaman on kamela aramaj ap kak kajela nan pweleko. Melel I indai on komail, i me komail en majak. ⁶ Jiok limen jota kin netila ni denar riau? Ari jo, jota amen irail me Kot kin maliela. ⁷ Ari, pil pit en mon omail karoj me wadawad penaer. Komail ari der majak, pwe komail me mau jan jiok toto. ⁸ A I indai on komail, meamen ponaja ia mon aramaj, i me Nain aramaj pan ponaja ren tounlan en Kot akan. ⁹ A meamen kamam kin ia mon aramaj, i me pan kamamaki mon tounlan en Kot akan. ¹⁰ O meamen me pan lokaia jued duen Nain aramaj, a pan kak lapwada. A me lalaue Nen jarau, a jota pan lapwada. ¹¹ A ma re pan

wa komail la nan ar jinakoke kan mon kapun o ren me manaman akan, komail depa lamelame, da me komail pan japenki de me komail en inda. ¹² Pwe Nen jarai pan kapame kin komail ni klok ota, me komail en inda. ¹³ A amen toun pokon potoan *on* i: Jaunpadak, kom kotin majani *on* ri ai ol o, en nek pajan at jojo. ¹⁴ A kotin majani *on* i: Aramaj o, ij me kajapwil ia da, en jaunkapunla o jaunnene re oma? ¹⁵ O kotin majani *on* irail: Kalaka norok jued, pwe kaidin kapwa toto, me aramaj amen kin memaur kida! ¹⁶ A kotin majani *on* irail karajeraj eu: Ol kapwapwa amen mia, me jap we kaparapar kausalap. ¹⁷ I ari lamelame indada: Da me i en wiada? Pwe jolar waja en nekinek ia ai kapwa kan. ¹⁸ I ari indada: Nan iet me i pan wiada: I pan palan pajan ai im en nak kan, ap kauada me laude jan kai; i waja me i pan nekidala me wojadan ia o ai dipijou karoj; ¹⁹ A i pan indan *nen* i: Nen i, dipijou toto *on* par toto, me nekineki *on* uk er. En moleilei, o mana, o nim o perenta! ²⁰ A Kot ap majani *on* i: Pweipwei men koe, pwe ponpon wet *nen* om pan ilakido. A ij me pan aneki kapwa pukat, me koe nanak penaer? ²¹ Nan iduen me kin roporop pena dipijou *on* pein i, ap jota kapwapwa ren Kot. ²² A a kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: I me I indai *on* komail, eder lamelame maur omail, me komail pan tunole, pil iermen pali war, me komail pan likauki! ²³ Maur me kajampwal *jan* mana, o war me mau *jan* likau. ²⁴ Kalelapok *on* rape kan! Re jota kin kamorok, re pil jota kin nak pena, pil jota arail pera de im en nak, a Kot kin kotin katunole ir. A komail jo kajampwal *jan* manpir kausalap?

²⁵ A ij nan pun omail, ni a *nonki*, me pan kak uje pajan pein i ki tipon en pa eu? ²⁶ Ari, ma komail jota kak *on* wiada me manai, a da me komail kin *nonki* okotme? ²⁷ Kalelapok *on* kiop akan, me mi nan jap, duen ar kakairida! Re jota kin dodok, o re jota kin monkol pena. A I indai *on* komail, pil Jalomo ni a linan karoj jota a likau dueta apot irail. ²⁸ Ari, ma iduen Kot kotin kapwataki dip, me mi nan jap ran wet, a lakap pan lokidokila nan jtop, iaduen a jota pan madan kalikauwiada komail, me pojon tikitik? ²⁹ A komail, ender *nonki*, me komail pan mana o nim, o komail der injenjued! ³⁰ Pwe mepukat men liki kan kin *nononki*. Pwe Jam omail, me kotikot nanlan, mani, me mepukat karoj mau *on* komail. ³¹ A rapaki japwilim a wei, a mepukat pan poujalan komail. ³² Der majak pwin tikitik koe, pwe iet kupur en Jam omail: En ki *on* komail wei o. ³³ Netikila omail kapwa kan, ap kijakija wei, wiai *on* komail ed ko, me jota pan marinala, o pai nanlan, me jo pan ola, waja me lipirap men jo kak *on*, o man en mot jo kak kawela ia. ³⁴ Pwe waja omail pai mi ia, iei waja monion omail pil kin mia, ³⁵ Nan luke pamaail en katenten pena o omail jer en ijij ³⁶ O komail en dueta aramaj akan, me auiaui ar monjap ni a pan kodo jan kamadip en papaud, pwe i lao kodo letelet, re en madan ritinada mo a. ³⁷ Ladu ko meid pai, me monjap o ni a pan pwarado, diar ar majamajan. Melel I indai *on* komail, a pan kaiada a likau o kamod irail edi *on* mana, ap pan apapwali irail. ³⁸ O ma a pwarado ni auer kariau, de kajilu, ap diar ir majamajan, nan meid pai ladu pukat. ³⁹ A

komail en aja, ma kaun pan im o ajaer anjaun lolap o pan pwarado, a pan majamajan o jo pan mueid *on*, im a en kulia *jan*. ⁴⁰ Komail ari pil ononop, pwe Nain aramaj pan pwarado nianjau me komail jaja. ⁴¹ Petruj ap potoan *on* i: Main, re kotin majani *don* kit karajeraj wet, de *on* irail karoj? ⁴² A Kaun o kotin majani: Ari ij jaunkoa lelapok o lolekon, me a monjap kajapwilada, en kaunda a ladu kan, pwen nek *on* irail kan ar mana ni anjau me kon *on*? ⁴³ Meid pai ladu o, me a monjap pan diarada wiawia duen met ni a pan pwarado! ⁴⁴ Melel I indai *on* komail, a pan kajapwiladan i pon a dipijou karoj. ⁴⁵ A ma ladu o pan lamelame nan monion i: Ai monjap pwapwand, o a pan tapiada kame ladu o lidu kan, o mana o nim, o kamom jakau, ⁴⁶ Monjap en ladu o ap pan pwara do ni ran o, me a jo auiaui i, o ni auer, me a jaja, o a pan lepuk pajan i, o kajapokalan nan pun en me jopojon akan. ⁴⁷ A ladu o, me aja kupur en a monjap, a jota kaonopada pein i, pil jota wiada kupur a, nan i me pan kamekam kaulap. ⁴⁸ A me jaja, ap wiadar me mau *on* kalokolok, nan i me pan kalokolok tikitik. Pwe me aleer me toto, i me pan kida me toto; o me koaki me toto, pan purokido me toto. ⁴⁹ I kodon jaundi kijiniai jappa, a da me I en wiada, ma a jaundier? ⁵⁰ A maj I pan paptaije kila paptaij eu; I ap patau kila melel, a lao daulier. ⁵¹ Komail lamelame, me I kodon ki *on* jappa popol? I indai *on* komail: Jo! A pwen kumuei juedala. ⁵² Pwe *jan* met kokola limen toun im eu pan liak toror pajan; jilimen pan palian riamen, o riamen pan palian jilimen. ⁵³ Jam pan

palian na putak, a putak o pan palian jam a; in pan palian na jeripein, a jeripein pan palian in a; a li amen pan palian na ol a paud, o en na ol a paud pan palian li o. ⁵⁴ A kotin majani *on* pokon o: Komail lao udial dapok *jan* kapin *lan*, komail kin inda: A pan katau; o a pan pwaida ⁵⁵ O ma komail kin kilan *an* a ujan ni pali air, komail kin inda: A pan karakar; o a pan wiaui. ⁵⁶ Malaun komail! Komail aja kajau i maj en jappa o *lan*, a da me komail jajaki kajauida anjau wet? ⁵⁷ A da me pein komail jota kajauia kida me pun? ⁵⁸ A ma koe pan *ian* me palian uk kolan kapun o, en nantion pon al o, en kapunala re a, pwe a de pan uk alan jaunkapun, a jaunkapun pan uk ala ren jilepan imaten, a jilepan imaten pan kaje uk ala nan imaten. ⁵⁹ I indai *on* uk: Koe jota pan koda *jan* waja o, koe lao kapunala lua karoj.

13

¹ NI anjau o akai mia, me potoan *on* i duen men Kaliläa kai, me Pilatuj doleki nt' arail ar mairon. ² A kotin japen majani *on* irail: Komail kiki *on*, me men Kaliläa pukat me dipan akan mon men Kaliläa tei kan, pweki ar kalokolok o? ³ Nai, me indai *on* komail: Jo! A ma komail jota pan kalula, komail karoj pan mela dueta. ⁴ De irail ekwalemen ko, me im en ruk en Jiloa pupedi *on* poa, kame ir ala, komail kiki *on*, me irail me jued *jan* aramaj akan, me kaukaujon Ierujalem? ⁵ Nai me indai *on* komail: Jo! A ma komail jota pan kalula, komail karoj pan mela dueta. ⁶ A kotin karajeraj *on* irail majani: Aramaj amen mia, me a tuka pik apot padedi nan a mat en wain, ap kodon rapaki wa, a

jota me a diarada. ⁷ A ap indai *on* jaumat en wain: Kilan, par jilu i kodon rapaki wan pik pot et, a jota, me i diarada; paledi, da me a pinaki mal waja o!

⁸ A a japen indan i: Main, pui *jan* pil par wet, pwe i en weirada ni tapi, o ki *on* pwel mau. ⁹ A ma a pan wa, ari me mau, a ma jo, komui ap pan paledi *jan*. ¹⁰ A kotin padapadak nan jinakoke eu ni ran en japat. ¹¹ A kilan, li amen mia, me *nen* en jomau ti poa par *naulwalu*, a koj pena o jota man kak uda. ¹² Iejuj lao kotin majani i, ap molipei *won* i majani *on* i: Li, koe en maioda *jan* om jomau! ¹³ I ap kotin pwil po a lim a kan, i ari madan kajinenda, kapikapina Kot. ¹⁴ A jaumaj en jinakoke o makara kida pan Iejuj a kakelada i ni ran en japat, ap japen indan pokon o: Ran wonu, aramaj en dodok, i anjau me komail kodon kakelada, a iermen ni ran en japat! ¹⁵ Kaun o ap kotin japen i majani: Malaun koe, kaidin komail karoj kin lapwada kau o ejel *jan* deu a kalualan nim pil ni ran en japat? ¹⁶ A li men et, me nain Apraam jeripein, me Jatan jaliedi par *naulwalu*, me jo mau, en lapwada ni ran en japat? ¹⁷ Ni a kotin majani mepukat, karoj me palian i, ap namenokala o aramaj karoj peren kida wiawia mau kan karoj, me wiauier pa a. ¹⁸ A a kotin majani: Wein Kot rajon da? O da me I en karajai *on* i? ¹⁹ A rajon wantuka eu, me aramaj amen kajela nan matuel ap wojada, wiala tuka kalaimun pot, o manpir en pan *lan* kaukaujon nan ra kan. ²⁰ A pil kotin majani: Da me I en karajai *on* wein Kot? ²¹ A rajon kalep kij, me li amen ale, okila nan kajak en plaua jilu, karoj lao mutala. ²² Ni a kotilan Ierujalem, a kotin padapadak jili

nan kanim laud o tikitik kan. ²³ Amen ap potoan *on i*: Main, me malaulau pan maurela? A kotin majani *on irail*: ²⁴ Niani en pedelon *on* nan wanim tätik, pwe I indai *on* komail, me toto pan jojon pedelon *on*, a jota pan kak. ²⁵ A kaun pan im o lao udar ritinidier wanim o, komail ap pan pikikidi letelet ni wanim o indada: Main, ritinida *jan kit!* A ap pan japen indan komail: I jaja komail, o waja me komail ko *jan ia*. ²⁶ Komail ap pan pikikidi indada: Kit me mana o nim imp omui, o komui pil kaukawewe nan atail al akan. ²⁷ A i me pan inda: I indai *on* komail, I jaja komail o waja komail ko *jan ia*, ko wei *jan ia*, komail karoj me wiawia jued. ²⁸ Janejan o teterok ap pan wiaui, komail lao kilan Apraam, o Ijaak, o Iakop, o jaukop akan karoj nan wein Kot, a komail pijikonla *jan*. ²⁹ Nan re pan kodo *jan* nan maj en *lan*, o *jan* nan kapin *lan*, o *jan* nan apan, o *jan* air en *lan*, o re pan mondi ni tepel nan wein Kot. ³⁰ A kilan, me pwand akai mia, me pan madan, o me madan kai mia, me pan pwand. ³¹ Ni auer ota Parijär akai kodo indai *on i*: Koti wei *jan* met, pwe Erod pan kame komui la. ³² A kotin majani *on irail*: Komail u kowei, indai *on* pokj ota: Kilan I kin kauje wei tewil oko o kamakamaureda ran wet o lakap, a ni kajilu en ran I pan imwijokela. ³³ I en kokola ran wet, pil lakap, pil pali, pwe jota jaukop amen me pan kamela likin Ierusalem. ³⁴ Ierusalem, Ierusalem, me kin kamela jaukop akan o kajuk, me pakadara don uk, pan pak toto I men kapokon pena noum jeri kan dueta lituk amen kin kompwal pena na kan pan pa a, a komail kaner, ³⁵ Kilan, im omail

pan tanla, pwe I indai *on* komail, komail jolar pan kilan ia, lao a pan pwaida omail pan inda: Kapina *on* me kotido ni mar en Kaun!

14

¹ KADEKADEO ni a kotilon *on* nan im en kaun pan Parijār amen, pwen konot ni ran en japat; a irail majamajan i. ² A kilan, aramaj amen mia waja o, me lijonepo. ³ Iejuj ap kotin japen majani *on* jaunkawewe o Parijār akan: Me pun, en kake-lada ni ran en japat? ⁴ Irail nenenla. I ap kotin jair i, kakelada o kadara wei. ⁵ Ap kotin japen majani *on* irail: Ij re omail, me na aj de kau pupedi *on* nan por o, me jo pan madan apiada jan ni ran en japat? ⁶ A irail jota kak japenki i meakot. ⁷ A kotin majani *on* toun kapar karajeraj eu, ni a kotin mani, me re inon ion en mondi ni tapin tepel, majani *on* irail: ⁸ Koe lao pan luke don kamadip en kapapaud ren meamen, ender mondi *on* leppantam, pwe ele amen, me lapa jan koe lukedor. ⁹ O me luk uk edo o pil i, pan kodo indai *on* uk: Ki *on* ol men et deu om! A koe pan namenok kodido *on* nan roulap. ¹⁰ A koe lao paluke, kola mondi *on* nan roulap, pwe me luke uk lao pwarado, en indai *on* uk: Kompoke pai, kotidato! Koe ari pan kaindand nan pun en ir, me ian uk ni tepel. ¹¹ Pwe karoj me kin kajapwilada pein i, pan kajapwilidi, o me kin kajapwilidi pein i, pan kajapwilada. ¹² Ap pil kotin majani *on* me lukedo i: Kom lao wiada konot en ni jauaj de nin jautik, eder lukedo kompokepa om ko, de ri om akan, de jau om, de men imp om kapwapwa kan, pwe re de pil luke uk, o depuk *on* uk. ¹³ A ma koe pan wia kamadip, en lukedo me jamama o me pali

duk kai, o me jikilikil, o me majkun akan. ¹⁴ Koe ari pan meid pai, pwe irail jota pan kak depuk *on uk*, a a pan depuk *on uk* ni ran o, me pun kan pan maureda. ¹⁵ A amen ir, me *ian* ni tepel o lao ronadar mepukat, ap potoan *on i*: Meid pai, me pan jak prot nan wein Kot. ¹⁶ A a kotin majani *on i*: Aramaj amen mia, me wiadar kamadip lapalap o luke pena me toto. ¹⁷ O kadarala na ladu o ni dokan kamadip, pwen kaire kin irail, me pan toun kapar: Komail ukedo, pwe meakaroj onoper. ¹⁸ Irail ap wiaki eu ikidiki okotme. Men maj indai *on i*: I netiada jap eu, i pan kola kilan; i poeki re om, koe en kadar ia la. ¹⁹ A amen inda: I pwainda kau ol ek, a met i pan kola kilan ir; i poeki re om, koe en kadar ia la. ²⁰ A amen inda: I paudeki li amen, i me i jota kak kokila. ²¹ Ladu o ari purodo, kaireki a monjap meakan. Monjap o ap makara kidar indai *on a* ladu: Tane wei nani al laud o al tikitik en kanim o wado me jamama kan, o me pali duk, o me jikilikil, o me majkun akan. ²² A ladu o indada: Main, a wiauier duen omui majan, a deun akai pil mia. ²³ Monjap o ap indai *on a* ladu: Kakan jili nani al o ni kailan kel akan, papain ir do, pwe im ai en tounla! ²⁴ A i indai *on* komail, nan jota amen ren ol oko, me paluke, pan jon ai kamadip. ²⁵ A pokon kalaimun idauenla i. I ari jaupei *on* irail majani: ²⁶ Meamen kodo re i, ap jo maliela jam a, o in a, o a paud, o na jeri kan, o ri a ol, o li akan, o pil pein maur a, nan a jota pan kak ai tounpadak. ²⁷ A meamen jo kida a lopu o idauen ia do, a jota pan kak ai tounpadak. ²⁸ Pwe ij re omail, me pan kauada im en taulik eu, me jota pan mondi maj ap

lamelame duen pwain a, ma a pan kak *on* de jo? ²⁹ Pwe a de pajoned i, ap jota kak kanikiela; a karoj, me udial, pan kaurureki i, ³⁰ Indada: Aramaj men et pikikidi kauada im, ap jota kak kanikiela. ³¹ De ij nanmarki o, me pan mauin *on* amen nanmarki, me jota pan mondi maj ap lamelame, ma a pan kak kaloekidi aramaj nen aramaj rianen? ³² A ma jo, a pan kadarala men kadar akai, poekipoeki muei mau ni ara non doo pajan. ³³ Nan iduen amen amen komail, me jo muei *jan* meakaroj, nan a jota pan kak ai tounpadak. ³⁴ Jol me mau, a ma jol jarajan, da me a pan kanomanom mau kida? ³⁵ A jolar mau *on* nan jap, pil jo nan pwel, pwe aramaj kin kajela. Me jalon a mia men ron, i en ron!

15

¹ A JAUNOPWEI o me dipan akan karoj ap kai don i pwen ron i. ² A Parijär o jaunkawewe kan li-paned indada: Ol men et kin kompokeki me dipan akan o *ian* irail jakajak. ³ A a kotin majani *on* irail karajeraj wet: ⁴ Ij aramaj re omail me na jip epuki, a ma amen irail jalonalar me jo pan pwilikidi ir duekduemen nan wel ap raparapaki me jalonalar, lao a pan diarada i? ⁵ A lao diarada i, a kidan pon pop a pereperen. ⁶ A lao pure *don* deu a, a kin eker pena kompokepa kan o men imp a kan indai *on* irail: Komail *ian* ia perenda, pwe i diaradar nai jip me jalonalar. ⁷ I indai *on* komail, nan iduen peren pil pan mi nanlan pweki me dipan me ta men, me kalula, *jan* duekduemen me pun ap jota mau *on* kalula. ⁸ O ij li o me na denar eijok, eu ap jalonala *jan*, me jo pan ijikada lamp o koke im

o, o raparapaki mau, lao a pan diarada? ⁹ A lao diaradar i, a kin eker pena kompokepa kan o men imp a kan indai *on* irail: Komail *ian* ia perenda, pwe i diarada ai denar o, me jalonalar. ¹⁰ Nan I indai *on* komail, iduen peren mi ren tounlan en Kot akan, pweki me dipan me ta men, me kalula. ¹¹ A kotin majani: Aramaj amen mia, me na ol riamen. ¹² A me tikitik re 'ra indai *on* jam a: Jam ai, kotiki *don* ia pwaij ai en jojo, me udan ai. I ari nene *on* ira ara dipijou kan. ¹³ A murin ran akai me tikitik ren ol oko ki pena a dipijou karoj, ap jailokalan jap doo, waja a kajela mal a kapwa kan nin tiak jued. ¹⁴ A lao kamuje weita a kapwa karoj, lek lapalap ap pwaida jap o, i ari dupokalar. ¹⁵ I ap koieila dodok ren me pweledan jap o men. I ap kadarala i, pwen kamana na pwik kan. ¹⁶ I ari inon ion, kankan wantuka kai, me pwik kin namenam, a jota me mueid *on* i. ¹⁷ A kadekadeo i lao lolekonalar, ap indada: Ladu me depa mi ren jam ai, me kan ar mana me rak, a *nai* pan mekila jo kan ai mana. ¹⁸ I pan uda purela ren jam ai indai *on* i: Jam ai, i wiadar dip *on* nanlan o *on* komui. ¹⁹ I jolar waron adaneki noumui putak, komui ari wia kin ia ladu 'mui men. ²⁰ I ari uda purela ren jam a. A ni a mi waja doo, jam a kilanada i, ap pokela, pitipiti *don* i o polodi i, metik i. ²¹ A putak o indai *on* i: Jam ai, i wiadar dip *on* nanlan o *on* komui, i jolar war *on* adaneki noumui putak. ²² A jam majani *on* na ladu kan: Wado likau kajampwal o kalikauwia kida i, o ki *on* rin ni jondin pa a, o jut ni nä a kan. ²³ O wado kau pul wi o kamela, pwe kitail en kan o pereperen. ²⁴ Pwe nai putak men

et melar ap mauredar, a jalonalar ap diarokadar. Irail ari perendar. ²⁵ A na putak laud mi nan jap o. Ni a pure *don* koren *ion* im o, ap *ronadar* kakaul o kakalek, ²⁶ Ap kalelapok ren ladu men duen ar wiawia. ²⁷ A indan i: Ri omui ol *puredo*, jam omui ap kamela kau pul wi o, pwe a *diaradar* i memaur o kelail. ²⁸ A ap makara kida o jota men pedelon, jam a ap *pedoi don* re a *poekipoeki*. ²⁹ A a *japen* indan jam a: Kom *mani*, par toto me i papa komui, o i jaikenta kawela eu omui majan akan, a kom jota kotiki *on* ia kijin kut amen, i en kamadipeki kompoke pai kan. ³⁰ A noumui putak men et lao kodo, murin a kamuje wei a dipijou ren me jued akan, komui ap *ijik on* i kau pul wi o. ³¹ Jam a ap majani *on* i: Nai jeri, koe kin mimieta re i anjau karoj, o ai meakaroj me om. ³² Me mau, koe en peren o injenemau. Pwe ri om ol men et melar, ap mauredar, a jalonalar ap diarokadar.

16

¹ A PIL kotin majani *on* tounpadak kan: Ol kapwapwa men mia, me a jaunkoa men indandeki, a peitlakit a koa kapwa kan. ² I ari eker *don* i indan i: Iaduen ai *ronadar* duen koe? Kaineneta noum kijin likau duen om dodok! Pwe koe jolar kak jaunkoa. ³ Jaunkoa ap madamadaua indada: Da me i en wia, pwe ai monjap pan ki *jan* ia ai koa, nan i jota kak weweir, a *poekipoeki* me i namenokki. ⁴ I ap ajada, me i pan wia, i lao japwilidi *jan* ai koa, pwe irail en kajamo ia *lon on* nan im ar akan. ⁵ I ari ekeredo me pwaipwand *on* a monjap, ap idok ren men maj: Da me om pwaipwand *on* ai monjap? ⁶ A inda: Potel en le epuki. A indai

on i: Ale noum puk mondi pitipit intiniedi me limeijok! ⁷ Ap pil indai on amen: A koe, da me om pwaipwand? A inda: Kopa en wan korn epuki. A indan i: Ale noum puk intiniedi me waleijok! ⁸ Monjap ap kapina jaunkoa japun, pweki a dodok lolekon. Pwe jeri en jappa kan me lolekon ni jon ar jan jeri en marain akan. ⁹ I ap indai on komail, komail wia kompoke pamail ki mamon japun pwe komail lao jamamalar, ren kajamolon on nan deu potopot. ¹⁰ Meamen apwali mau me tikitik o, nan i me pil kin apwali mau me lapalap. A me kin japun ni me tikitik o, nan i me pil japun ni me toto. ¹¹ Ma komail jota apwali mau pai pali pa, ij me pan liki on komail pai pali poa? ¹² O ma komail jota apwali mau en amen a kapwa, ij me pan liki on komail me udan omail? ¹³ Jota ladu men me pan kak papa jaumaj riamen; pwe a pan kailonki amen o pok on me teio. De kajampwaleki amen o mamaleki me teio. Komail jota pan kak pariai pena Kot o mamon. ¹⁴ Parijär akan, me kin pok on moni, pil ronadar mepukat, ap kaurureki i. ¹⁵ A kotin majani on irail: Nan komail me kin akapunki pein komail ren aramaj, a Kot kin mani nan monion omail. Pwe me kajampwal ren aramaj, kin me mal ren Kot. ¹⁶ Kapun o jaukop akan kokoper lel ni muein Ioanej. A jan ni anjau o ronamau en wein Kot kin lolok jili, a karoj kin pedelonki manaman. ¹⁷ Nan me monai, lan o jappa pan jorela, jan ekij kijan kapun en lokidokila. ¹⁸ Meamen kajela a paud, ap paudeki amen li, nan i me kamal, o meamen me paudekida me lokidokila jan ren ol amen, nan i me kamal. ¹⁹ Ol kapwapwa men mia,

me a likau waitata o materok o a kin kamadip o peren ni ran karoj. ²⁰ O pil amen ol me jamama, ad a Lajaruj, me kin wonon pan wanim en ol kapwapwa o; a kenjela kili karoj. ²¹ Ap men tunole maremor akan, me kin pupedi ni tepel en me kapwapwa; a kidi kan kin tamotamo a kenj akan. ²² A kadekadeo me jamama o mela o tounlan kai ap wadala pon kapa en Apraam. A me kapwapwa o pil mela o Jaredier. ²³ Ni a mi nan pweleko, wajan waiwairok, ap jarada, udial Apraam ni waja doo o Lajaruj mondi pon kapa, ²⁴ Ap likwirda indada: Jam (ai) Apraam, kom kotin kupura ia, poronedo Lajaruj en kaduedi jondin pa a nan pil, ki on pon lo i, pwe i kin waiwairok nani iai wet. ²⁵ A Apraam kotin majani: Nai, tamanda, me koe tunoler om mau kan karoj ni maur om, a Lajaruj a me jued akan; ari a pan pereperenta, a koe pan kalokolok. ²⁶ A pil eu me kawela, wau kalaimun eu mi nan pun atail, pwe ma amen kit men japale won re omail, a jota pan kak, pil jota amen komail pan kakedo. ²⁷ A ap inda: I ap men poeki, jam ai, komui en kotin poronelan Lajaruj nan im en jam ai. ²⁸ Pwe ri ai ol me limen, me a pan kaajaki irail; pwe ren de lel on waja apwal wet! ²⁹ A Apraam majani on i: Mojej o jaukop akan mi re 'rail, ren nok ron irail. ³⁰ A ol o potoan on: Kaidin jam (ai) Apraam, a ma amen jan ren me melar akan pan pwara don irail, rap pan kalula. ³¹ A ap majani on i: Ma re jota pan ron Mojej o jaukop akan, re pil jota pan pojon la, ma amen pan maureda jan ren me melar akan.

17

¹ A KOTIN majani *on* japwilim a tounpadak kan: Nan a jota kak, men kamakar kan en jo pwaida, a juedi *on* me kokido. ² A mau *on*, takai en ir plaua eu en paudoki *on* ni tapin wor a, ap lokidokila nan madau, *jan* a kamakar amen tikitik pukat. ³ Kalaka pein komail! Ma ri om ol wia dipi *on* uk, en kapun *on* i, a ma a pan kalukila, maki *on* i. ⁴ A ma a wia dipi *on* uk pan ijepak ni ran eu o pure don uk pan ijepak indada: I kalula, koe en maki *on* i! ⁵ A wanporon akan potoan *on* Kaun o: Re kotin kalaudela at pojon! ⁶ A Kaun o kotin majani: Ma omail pojon laudi *on* wan katirin, komail pan kak indai *on* tuka pik pot et: Kaijan, kajau *on* nan madau, a pan oke komail. ⁷ A ij re omail, me a ladu men, me kin matimat o kamakamana man akan, pan indan i ni a puredo *jan* matuel o: Madan kodo mondi o mana? ⁸ A jota pan indan i: Kaonopada me i pan mana nin jautik o, kaiada om likau, papa ia, lao i manaer o nim, a muri koe pan mana o nim. ⁹ De a pan danke ladu pweki a wiada, me a majani *on* i? I lamelam jo. ¹⁰ Pil dueta komail, komail, lao wiadar meakan me kakaliki *on* komail er, komail ap pan inda: Kit ladu mal, pwe i eta, me je wiadar, me kakalik *on* kit er. ¹¹ Kadekadeo ni a kotilan Ierusalem, a kotin weid nan wein Jamaria o Kaliläa. ¹² O ni a kotin kotilon *on* nan kijin kanim eu, ol tuketuk ek tu *on* i, me udi *on* kaila wei. ¹³ Irail nil laudeda indada: Main Iejuj, kupurai kit! ¹⁴ A lao kotin majanier, ap majani *on* irail: Komail koieila kajanjale *on* pein komail *on* jamero kan. Kadekadeo ni arail kokola irail kelailada. ¹⁵ A amen irail ni a kilaner me a kelailadar, ap

puredo nil laudeda, kapikapina Kot. ¹⁶ O poridi *jan* aluwilu a, danke i; ari, i men Jamaria men. ¹⁷ Iejuj kotin *japen* majani: Kaidin me ek, me kelailadar, a ia me duemen oko? ¹⁸ Jota me pure don kapina Kot, ol en liki men et eta? ¹⁹ A majani *on* i: Uda ko wei, om pojon me kakel uk ada! ²⁰ Parijär akai lao kalelapok re a: Dokan da me wein Kot pan pwaida? A kotin *japen* majani: Nan wein Kot jota kin janjal kokodo. ²¹ Irail jota pan indada: Kilan met, de kilan monen, pwe kilan, wein Kot mi lol omail. ²² A kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: Ran oko pan kodo, me komail pan men kilanada ran eu en Nain aramaj, a komail jota pan kak kilan. ²³ Irail pan indai *on* komail: Kilan monen, de kilan met! A der kola o der idauen ir ala! ²⁴ Pwe duen liol kin linalin *jan* apali en lan lel pali teio en lan, iduen Nain aramaj ni a ran o. ²⁵ A maj a pan kalokolok toto o lokidokila ren di wet. ²⁶ O duen a wiaui ni muein Noa, iduen a pan wiaui ni ran oko en Nain aramaj: ²⁷ Irail mana, irail nim, irail papaud, irail kapapaud, lao lel ran en Noa a pedelon *on* nan war im o, o nolik pwaida kamom ir ala karoj. ²⁸ Pil dueta ni muein Lot: Irail mana, irail nim, irail netinet, irail japajap, irail kauadar im, ²⁹ A ni ran o, me Lot koiei *jan* Jodom, kijiniai o jwepel ap moredi *jan* nanlan, kame ir ala karoj. ³⁰ Nan iduen a pan wiaui ni ran, me Nain aramaj pan janjaledo. ³¹ Ni ran o meamen mi pon im, o a kapwa mi nan im, a ender kodi *on* ale. O pil dueta me mimi nan *jap*, i ender puredo. ³² Tamatamanda en Lot a paud! ³³ Pwe meamen kakanai *on* maur a, pan pupe *jan*, a me pan

kajela, nan i me pan maureta. ³⁴I indai *on* komail, ni *pon* ota ol riamen pan wonon pon pet eu, amen pan peuka *jan*, a me teio pan mimieta. ³⁵Li riamen pan irij pena plaua, amen pan peuka *jan*, a me teio pan mimieta. ³⁶Ol riamen pan mi nan jap, amen pan peuka *jan*, a me teio pan mimieta. ³⁷Irail japen potoan *on* i: Ia Main? A kotin majani *on* irail: Waja me man mat mi ia, nan i waja pwin ikel pan pil pokon pena ia.

18

¹A PIL kotin majani *on* irail karajeraj eu, me ren poden kapakap o der panada. ²A kotin majani: Jaunkapun amen mi nan kanim eu, me jota lan Kot, o jota injenoki aramaj amen. ³A li odi men mi nan kanim ota, me poto *don* i potoan *on*: Kom kotin jauaja ia *on* me kailon kin ia! ⁴A a kan maj o, a kadekadeo a monemoneloleki: Nan i jota lan Kot, o pil jota injenoki aramaj, ⁵A pweki li odi men et a kadiropa ia, i pan jauaja i, pwen der purodo kadiropa ia. ⁶Kaun o ap kotin majani: Komail ron, me jaunkapun japun indada! ⁷A iaduen Kot, a jota pan kotin jauaja japwilim a pilipildar akan, me kin likelikwir *on* i ni ran o ni *pon*? Pala a pan kotin pwapwand? ⁸I indai *on* komail: Nan a pan madan jauaja ir. Ari jo, Nain aramaj lao pwarado, da, a pan diar pojon ni jappa? ⁹A pil kotin karajai *on* irail me kin akapunki pein irail, ap akajapunki me tei kan: ¹⁰Aramaj riamen kodala *on* nan im en kaudok pwen kapakap. Amen ira Parijär, a amen jaunopwei men. ¹¹Parijär o kajinenda kelepela ekij waja kapakap due met: Main Kot, i danke ir, me i jota dueta aramaj tei

kan: Lolap, japun, kamal, de dueta jaunopwei men et. ¹² I kin kaikaijole pan riapak ni wik eu o koleireki eijokkij eu en ai kapwa karoj. ¹³ A jaunopwei u doo jan ekij waja, ap jota men jarada nanlan, a a pikir maramar a indada: Main Kot, re kotin kupura ia me dipan! ¹⁴ I indai on komail, ol men et kodila deu a punala mon me teio. Pwe me kin kajapwilada pein i, pan kajapwilidi, a me kin kajapwilidi pein i pan kajapwilada, ¹⁵ Irail ap wa don i kijin jeri kai, pwen kotin jair ir. A japwilim a tounpadak kan lao kilaner, re ap kapoui irail. ¹⁶ A Iejuj kotin molipe ir majani: Mueid on kijin jeri kan, en kodo re i! Der kalik irail edi! Pwe irail me udan wein Kot. ¹⁷ Melel I indai on komail, meamen, me jota ale wein Kot rajon kijin jeri men, a jota pan pedelon on lole. ¹⁸ A monjap amen idok re a majani: Jaunpadak mau, da me i en wiada, pwen jojoki maur joutuk? ¹⁹ Iejuj ari kotin majani on i: Da me koe indaki, me I me mau? Jota me mau men, Kot eta. ²⁰ Koe kin aja kujoned akan: Koe der kamal; koe der kamela aramaj; koe der pirap, koe der kinekin mal, kakaki jam om o in om! ²¹ I ari indada: Nan mepukat karoj i kin wiawia jan ni ai tikitik kokodo. ²² Iejuj lao mani mepukat, ap majani on i: Me ta kij me lua, netikila om kapwa karoj, o nene on me jamama kan, a om pai pan mi nanlan, ap kodo idauen ia do. ²³ A lao ronadar met, ap injenjuede kila melel, pwe a kapwapwa kaulap. ²⁴ A Iejuj lao kotin majani, me a injenjuedela, ap majani: Nan me apwal on me kapwapwa kan, en pedelon on nan wein Kot. ²⁵ Pwe me manai, kamel en tilon nan por en dikok,

jan ol kapwapwa men pedelon *on* nan wein Kot.
²⁶ Irail me roneron indada: Ari, ij me kak *on* maur?
²⁷ A kotin majani: Me aramaj akan jo kak *on*, Kot me pan kak *on*.
²⁸ Petruj ap potoan *on*: Re kotin mani, kit me likid maliela meakaroj ap idauen la ir.
²⁹ A kotin majani *on* irail: Melel I indai *on* komail, nan jota me likid maliela im a, de jam, de in a, de ri a ol akan, de a paud, de na jeri kan pweki wein Kot,
³⁰ Me jo pan id aneki me lapalap ni anjau wet o ni muei kokodo maur joutuk.
³¹ A kotin ukala ekriamen ko majani *on* irail: Kilan, kitail kin kodalan Ierujalem, o karoj pan pwaida, me intinidier ren jaukop akan duen Nain aramaj.
³² Pwe a pan panala ren men liki kan, pwe re pan kapikapiti i o ki jan wau i, o kondipi *on* i.
³³ O re pan woki i o kamela, a ni kajilu en ran a pan maureda.
³⁴ Irail ari jota man weweki mepukat, O majan pot et me rir jan irail. Re pil jaja, me a kotin majani.
³⁵ A kadekadeo ni a koren ion Ieriko, ol majkun amen momod pon kailan al, poekipoeki.
³⁶ I lao ronadar pokon o me daudaulul, ap idok due.
³⁷ Irail ari indan i, me Iejuj men Najaret kotin daulul.
³⁸ I ari nil laudeda potoan *on*: Iejuj, japwilim en Dawid, kotin kupura ia!
³⁹ A me tion moa kidekidaue i, en nenenla: A i ap kalaudela a poekipoeki: Japwilim en Dawid, kotin kupura ia!
⁴⁰ Iejuj ap kotin udi *on* waja o, majani, ol o en wijike *don* i. A lao koren ion imp a, ap kotin kainoma re a.
⁴¹ Majani: Da me koe men, I en wiai *on* uk? A potoan *on*: Main, i men potoan narada waja.
⁴² A Iejuj kotin majani *on* i: Kilan waja, om pojon me kakel uk ada!
⁴³ Ap pitipit kilanada waja,

o idauenla i, o kapina Kot, o aramaj karoj, me udial met, ap kapikapina Kot.

19

¹ I ARI kotilon *on* nan kanim Ieriko, ap kotin daulula. ² A kilan, ol kapwapwa men mia, ad a Jakäuj, me jaumaj en jaunopwei kan. ³ A men kilan Iejuj, pwen aja, ij i, ap jota kak, pweki pokon o, o a jakakair. ⁴ I ari tion mo 'rail, dauda nin tuka pot, pwen kak kilan i, pwe a pan kotin daulul waja o. ⁵ A lao lel waja o Iejuj ap kotin majanda diar i, majani *on* i: Jakäuj, madan daudi, pwe I pan pedelon *on* nan im om ran wet. ⁶ I ari madan daudi kajamo i pereperen. ⁷ Irail lao kilaner met, karoj ap lipanedeki inda: A pedeloner, pwen kairu ren ol dipan amen. ⁸ A Jakäuj potodo potoan *on* Kaun o: Main re kotin mani, apali en ai kapwa i pan kijakijaki me jamama kan, o ma i kotaue amen, i kin kajapal won i pan pa pak laude jan. ⁹ Iejuj kotin majani *on* i: Maur me pwara don nan im wet ran wet, pwe a pil nain Apraam amen. ¹⁰ Pwe Nain aramaj pwara don rapaki o kamaureda me jalonalar. ¹¹ A ni ar ronadar mepukat, a pil kotin majani karajeraj eu, aki koren ion Ierujalem, o re kiki *on*, me wein Kot pan madan janjaleda. ¹² A kotin majani: Ol lapalap amen kolan jap doo eu, pwen nine mar a, ap pan puredo. ¹³ I me eker pena na ladu ek, o ki *on* irail paun eijok, indan irail: Komail dodokki, i lao puredo. ¹⁴ A na aramaj akan kailonki i, kadarala mur i kaireki lan i: Je jota mauki, ol men et en kaun kit. ¹⁵ Kadekadeo a lao puredo, murin a aleer wei o, ap ilakelan ladu kan, me a ki *on* na moni, pwen aja duen en

amen amen ar kalaudelar na moni. ¹⁶ Men maj ap pwarado indada: Main, omui paun kareda paun eijok. ¹⁷ A indan i: Meid pai ladu mau koe, aki om apapwali mau me tikitik, koe pan id kaunda kanim eijok. ¹⁸ O kariamen ap pwarado indada: Main, omui paun me kareda paun limau. ¹⁹ A pil indan i: Koe pan kaunda kanim limau. ²⁰ O pil amen pwarado indada: Main, mani, ietet japwilim omui paun, me i nekidala nan lim en pudo. ²¹ Pwe i majak komui, pwe ol petik amen komui. Komui kin aleda, me kaidin komui kidier, o dolun jan, me kaidin komui padukedier. ²² A indan i: Jan nan au om i pan kadeik kin uk ada ladu jued koe. Koe ajaer, me ol petik amen nai, me kin ale, me kaidin nai kidier o dolun jan, me kaidin nai padukidier. ²³ Menda koe jota wala nai moni wajan kanaitik, o i lao puredo, i pan ale me udan ai ianaki moni naitik. ²⁴ A indai on irail me u impa: Ale jan i paun o, ki on ren me a paun eijok! ²⁵ Irail indai on i: Main, nan a nainekier paun eijok. ²⁶ Pwe I indai on komail, meamen, me a mia, ekij pan ko on, a me jota a mia, nan a pwitikatik pil pan katia jan. ²⁷ A ir, ai imwintiti, me kan, i en kakaun ir, wa ir do, o kame ir ala mo i! ²⁸ A lao kotin kaimwijokala a majan pukat, ap kotiwei kotidala Ierujalem. ²⁹ Kadekadeo a lao koti don Petpake o Petanien impan dol me ad a Oliwe, ap kotin poronela japwilim a tounpadak riamen, ³⁰ Majani: Koma ko on nan kanim monen, koma lao pedelon, koma pan diarada ejel pul amen jalidi, me aramaj amen jaik mondi poa. Lapwada i, ap karedo! ³¹ A ma meamen pan idok re oma: Da me koma lapwa

kida i? Koma ap pan inda: Kaun o men dake. ³² A ira me pakadara wei, ap kola o diarada, duen a kotin majani on ira. ³³ A ni ara lawada ejel pul o, ol oko, me naineki, ap indan ira: Da me koma lawa kida ejel pul en? ³⁴ Ira ap indada: Kaun o men dake. ³⁵ Ira ari wado ren Iejuj, ap irepadi pon ejel pul arail likau kan ap potoan dan Iejuj poa. ³⁶ Ni a kotikot kokowei, irail ap irepakidi arail likau kan nani al. ³⁷ A lao kotin korendor kotidila dol Oliwe tounpadak kan karoj ap wiaki eu nil laudeda kapina Kot, pweki manaman akan karoj, me re kilaner, ³⁸ Indada: Kapina on Nanmarki, me kotido ni mar en Kaun! Nanlan en popol o linan waja ileile! ³⁹ A Parijär kai kijan pokon o indai on i: Jaunpadak, kotin kidaue japwilim omui tounpadak kan. ⁴⁰ I ari kotin japen majani on irail: I indai on komail, ma mepukat pan nenenla, takai pan id kadededa. ⁴¹ A lao kotin korendor, ap majani kanim o, ap tontonireki, ⁴² Majani: O i men, koe en dedeki om ran mau wet, me pan kare on uk popol: Ari, a rir janer mon maj om. ⁴³ Pwe ran apwal ko pan lel on uk, me om imwintiti pan kele kin uk pena o it pena jan ni pali karoj; ⁴⁴ O irail pan kaje uk ala ianaki noum jeri kan, o re pan karonk uk ala; jota eu takai pan mimieta pon eu, pweki om jota dedeki anjaun om kajojon. ⁴⁵ I ari kotilon on nan im en kaudok, ap jikon jan me netinet lole, ⁴⁶ Majani on ir: Nan a intinidier: Im ai im en kapakap, a komail wiaki deun lolap akan. ⁴⁷ I ari kotin kaukawewe nan im en kaudok ran karoj. A jamero lapalap, o jaunkawewe, o me lapalap akan ren aramaj raparapaki, en kamatala i. ⁴⁸ A re jota kak diar, me ren wiada, pwe aramaj

karoj apwali i kausalap o men ron i.

20

¹KADEKADEO eu ran ni a kotin kawewe *on* aramaj akan nan im en kaudok o, o padaki ronamau, jamero lapalap, o jaunkawewe, ianaki jaumaj akan ap ko *don* i. ²Potoan *on* i indada: Majani *on* kit, manaman en ij, me komui wiaki mepukat? De ij me ki *on* komui manaman wet? ³A kotin japen majani *on* irail: I pil pan kalelapok meakot re omail, komail en japen ia! ⁴En Ioanej a pap-taj men nanlan, de me ren aramaj? ⁵Irail ap lamelame nan *pun* arail indada: Ma kitail pan inda, men nanlan, a pan majani *on* kitail: Da me komail jo pojonki i? ⁶A ma kitail inda, me ren aramaj, aramaj karoj ap pan kate kit, pwe re kin wia jaukopki Ioanej. ⁷Irail ari japen, me re jaja, waja me a *kojan* ia. ⁸Iejuj ap kotin majani *on* irail: Ari, I pil jota pan indai *on* komail, manaman en ij, me I wiaki mepukat. ⁹A ap kotin tapiada majani *on* pokon o karajeraj wet: Aramaj amen padukedier mat en wain eu, ap liki *on* jaumat akai, o kokola nan wai anjau warai. ¹⁰A lao anjau, a kadaralan jaumat akan ladu men, pwe ren ki *on* kijan wan wain. A jaumat akan woki i, o kadarala i kaip. ¹¹A murin met a pil kadarala amen ladu, a re pil woki i, o wia juedi *on*, o kadarala i kaip. ¹²A murin met a kadarala kajilimen. A re pil kame i o jiken wei *jan*. ¹³Monjap en mat en wain o ap majani: Da me i en wiada? I pan kadarala nai ol kompok, ele re pan majak, ni ar pan kilan i. ¹⁴A jaumat akan lao kilaner i, rap lamelame nan *pun* ar indada: Iei i, me pan ale jojo, kitail

pan kamela, pwen id aneki a jojo. ¹⁵ Irail lao kajapoka *jan* i nan matuel o, ap kamela i. Da me monjap en mat en wain pan wiai *on* irail? ¹⁶ A pan kodo kamela jaumat pukat, ap liki *on* akai a mat en wain. Irail lao roner mepukat, rap indada: O mepukat jota pan wiaui! ¹⁷ A kotin jaupei won irail ap kotin majani: Iaduen wewe en intin wet: Takai o, me jauje kajapokela, id wiala takai en pukakaim? ¹⁸ Meamen, me pupedi pon takai wet pan ola. A me a pupedi *on* poa, a pan kapitaka pajan i. ¹⁹ I doka o jaunkawewe o jamero lapalap akan raparapaki en jaikidi i. A re majak aramaj akan, pwe re muilikiada, me a karajeraj kin irail. ²⁰ Irail ari majamajan i o kadarala liparok kai, me pan wia kin pein irail aramaj *pun*, pwe ren jaikikidi i a majan akan ap panalan jaunkapun o manaman en kopina. ²¹ Irail ari kalelapok re a potoan *on*: Jaunpadak, kit potoan aja, me ar majan o padak kan me *pun*, o re jota kotin kupuroki janjal en aramaj. Pwe re kin kotin kaukaweweda melel duen al en Kot. ²² Me *pun* kit en nopwei *on* nanmarki, de jo? ²³ A i kotin mani ar widin, ap majani *on* ir: Da me komail kajonejon kin ia? ²⁴ Kajale *don* ia denar eu! Mom en ij o intin wet? Re japen potoan *on*: En nanmarki. ²⁵ A i kotin majani *on* irail: Ari komail ki *on* nanmarki, me nain nanmarki, o *on* Kot, me japwilim en Kot! ²⁶ Irail ari jota kak jaikikidi i a majan akan mon pokon o. Irail puriamuiki me a kotin japen, o nenenlata. ²⁷ Jadujär akai, me kin inda, me dene melar akan jolar pan maureda, ap kai *don* i kalelapok re a, ²⁸ Potoan *on*: Jaunpadak, Mojej intinie *don* kit, ma

ri ol en amen pan mela, me a paud li dapwan men, ri a ol ap pan paudekida i, pwen kaipwi *on* ri a ol na jeri kai. ²⁹ Ari, pwin pirien, ol ijimen mia, men maj paudeki li amen, ap mela, a jota na jeri ko. ³⁰ A kariamen paude kida li o ap mela a jota na jeri ko. ³¹ A kajilimen paude kida i, iduen ir ijimen karoj, re mela, ap jota nairail jeri ko. ³² A ikmuri li o pil mela. ³³ Ari, ni en me melar akan ar iajada, a pan en ij a paud? Pwe ir ijimen karoj paude kida i. ³⁴ Iejuj kotin majani *on* irail: Jeri en jappa et kin papaud o kapapaud. ³⁵ A me war *on* ale eu jap o konodi maureda jan ren me melar akan, re jota kin papaud de kapapaud. ³⁶ Pwe re pil jolar kak mela. Pwe re paroki *on* tounlan kan, o re jeri en Kot akan, pwe re jeri en kamaur. ³⁷ A duen en me melar akan ar pan maureda, Mojej pil kadededa, ni a udial tuka o, ni a kaadaneki Kaun o: Kot en Apraam, o Kot en Ijaak, o Kot en Iakop. ³⁸ Pwe Kot kaidin Kot en me melar akan, a en me maur akan, pwe karoj memaur *on* i. ³⁹ A Jaunkawewe kai japen indada: Jaunpadak, ar majan me pun. ⁴⁰ Irail ap jolar kak peidok re a okotme, ⁴¹ I ari kotin majani *on* irail: Iaduen ar indinda, me Krijtuj nain Dawid? ⁴² A pein Dawid katitiki nan puk en Pjalm: Kaun o kotin majani *on* ai Kaun: Mondi *on* ni pali maun i. ⁴³ Lao I pan wia kida om imwintiti utepan nã om. ⁴⁴ Dawid ari wia kin i a Kaun, a iaduen a pan kak na ol? ⁴⁵ A ni aramaj karoj ronadar, a kotin majani *on* japwilim a tounpadak kan: ⁴⁶ Kalaka jaunkawewe kan, me kin mauki momait jili nan likau reirei o mauki, aramaj en ranamau *on* irail nan waja en netinet

akan, o men mondi leppantam nan jinako ke kan o ni tapin tepel. ⁴⁷ Me kin nopur im en li odi kan, liajojki kapakap reirei, mepukat pan panalan kadeik apwal.

21

¹ A KOTIN aupwil jili ap majani, me kapwapwa kan kajedi *on* ar mairon nan deun mairon. ² A pil kotin majani, me li odi jamama men kajedi *on* lepta riau. ³ A kotin majani: Melel I indai *on* komail, li odi jamama men et kajedi *on* laude jan irail karoj. ⁴ Pwe mepukat karoj kajedi *on* mairon en Kot jan ni ar pai, a li men et kajedi jan ni a jamama, a dipijou karoj, me a naineki. ⁵ Akai lao kajokajoiadar duen im en kaudok, me kapwata kida takai kajampwal akan o kapwa en mairon kai, ap kotin majani: ⁶ Ran oko kokodo, karoj, me komail ududial, pan karank pajan, jota eu takai pan mi pon eu. ⁷ Irail kalelapok re a potoan *on*: Jaunpadak iad mepukat pan pwaida? O da pan kilel en mepukat pan wiaui? ⁸ A kotin majani: Komail kalaka, pwe meamen de kotaue komail! Pwe me toto pan kodo ni ad ai o pan inda: Nai i o anjau korendor! A komail der idauen ir ala. ⁹ A komail lao ron duen mauin o muei jued, ender majak, pwe mepukat pan wiaui maj, a jaikenta imwi. ¹⁰ A kotin majani *on* irail: Toun jap eu pan u *on* eu jap, o wei eu pan u *on* eu wei. ¹¹ O rerer laud en jap akan pan wiaui, o lek, o jon en jomau pan pwaida, o pil janjal kamajapwek kai, o kilel lapalap akan pan pwarada jan nanlan. ¹² A mon mepukat re pan jaik komail edi, o kame komail, o pana komail la nan jinako ke kan o imaten pwen

kalualan ren nanmarki o jaumaj akan pweki ad ai. ¹³ A mepukat pan wiaui *on* komail, pwen kadede kin ia. ¹⁴ Komail ari inauki *on* pein komail nan monion omail, me komail jota pan patauki, me komail pan jopenki. ¹⁵ Pwe *nai* me pan kalokaia komail, o kalolekonla, pwe me kailon kin komail, en jota kak kalikama, o jo palian. ¹⁶ A jam o in omail, o ri ol akan, o jau omail, o kompokepa kan pan pana komail la, o akai komail me re pan kamela. ¹⁷ O aramaj karoj pan kailon kin komail pweki ad ai. ¹⁸ A jota pit en *mon* omail pit pan lokidokila. ¹⁹ Dore kila kanonama maur omail: ²⁰ A komail lao udial, me jaunpei kan kapili pena Ierujalem, komail ap ajaki, me a ola korendor. ²¹ A me mimi Iudäa, ni anjau o, en tandala nan nana; o me mi nan waron a, en pitila jan; o me mimi nan jap, ender purelan i. ²² Pwe i anjaun depuk, pwe karoj, me intinidier, en pwaida. ²³ Juedi *on* me lijean o me kadidi jeri ni ran oko! Pwe kalokolok pan lapalapia nan jap et o *onion on* aramaj pukat. ²⁴ O re pan kame kila kodlaj, o jalilan wei karoj, o Ierusalem pan tiak pajan ren men liki kan, lao anjau en men liki kan, pan lel. ²⁵ O kilel akan pan wiaui ni katipin, o jaunipon, o uju kan, o aramaj nan jappa pan majak o pan pinidar, o madau o iluk kan pan *anian nil* laudedea; ²⁶ O aramaj akan pan okila ar majak o auiaui me pan wiaui nan jappa; pwe kel en lan akan pan mokideda. ²⁷ Irail ap pan kilanada Nain aramaj a kodido ni dapok ki rojon o linan kaulap. ²⁸ Mepukat lao pikikidi wiaui, komail ap jarada o kajinenda, pwe a leler omail kamaioda. ²⁹ A kotin majani

karajeraj eu *on* irail: Kilan tuka pik o tuka karoj!
³⁰ Ni omail kilan me irail wiliada, komail kin ajaki,
 me rak o me korendor. ³¹ Iduen komail, komail
 lao kilan mepukat lao wiaui, komail ajaki, me
 wein Kot korendor. ³² Melel I indai *on* komail,
 di wet jota pan imwila mon mepukat karoj pan
 pwaida. ³³ Lan o jappa pan jorela, a ai majan
 akan jota pan poula. ³⁴ Komail ari kalaka pein
 komail, pwe monion omail de toutouki kaped en
 mana, o kamom jakau, o *nononki* maur et, o ran
 o ap madan lel *don* komail. ³⁵ Pwe likamata injar
 eu, a pan ko *don* karoj, me kin kakaujon jappa.
³⁶ Komail ari majamajan o poden kapakap, pwe
 komail en war *on* en piti jan mepukat karoj, me
 pan wiaui, o en pat *on* Nain aramaj. ³⁷ Ni ran
 o a kotin kaukawewe nan im en kaudok o, a ni
 pon a kotieila kotikot pon dol o me adaneki Oliwe.
³⁸ O aramaj karoj jankonai pokon *don* i nan im en
 kaudok o, pwen ron i.

22

¹ A KAMADIP en prot jomut korendor, me
 adaneki paja. ² Jamero lapalap o jaunkawewe
 kan raparapaki, pwen kamatala i, pwe irail ma-
 jak aramaj akan. ³ A Jatan tilon *on* Iudaj me
 adaneki Ijkariot, me kijan ekriamen ko. ⁴ I ari
 koieila ren jamero lapalap o jaumaj akan, kale-
 lapok duen a pan *panalan* ir i. ⁵ Irail ari peren
 kida, wiaki eu en ki *on* i moni. ⁶ I ari inauki
on irail, o raparapaki, duen a pan *panalan* ir i jo
 moromoron. ⁷ Ran en prot jomut ap leler, anjaun
 kamela paja. ⁸ I ari poronela Petruj o Ioanej ma-
 jani: U kowei, kaonopadan kitail paja, pwe kitail

en mana. ⁹ Irail idok re a: Ia waja, re kotin kupura, jen kaonopada? ¹⁰ A kotin majani *on* irail: Kilan, koma lao pedelon kanim o, aramaj amen pan tu *on* koma, me wa pakit en pil eu, idauen i nan im o, me a pedelon *on* lole! ¹¹ Koma ap indan kaun pan im o: Jaunpadak o majanie don komui: Ia pera en kairu, waja I pan mana paja ia ianaki ai tounpadak kan? ¹² I ari pan kajale *on* koma weip poa eu, me audeki men momod, i waja koma pan kaonopada! ¹³ Ira lao koieila, ap diarada, duen a kotin majani *on* ira; ira ap kaonopada paja. ¹⁴ Auer lao leler, i ap kaipokedi ni tepel o wanporon ekriamen ian i. ¹⁵ I ap kotin majani *on* irail. I anane me lel ian komail mana paja wet mon ai pan kalokolok. ¹⁶ Pwe I indai *on* komail, I jolar pan kan jan met kokolata, a lao kapunala nan wein Kot. ¹⁷ I ari kotikida dal o laolaoki ap majani: Ale met, nek nan pun omail! ¹⁸ Pwe I indai *on* komail, I jolar pan nim jan kijan wan wain, wein Kot lao pwardar. ¹⁹ A kotin limada prot, laolaoki o pilitiki pena, ap kotiki *on* irail majani: War ai metet, me panalan komail! Komail en wia me wet, men kataman kin ia. ²⁰ O pil dal en nim murin kajipon majani: Dal wet kadede kap ni mom en nt' ai, me kapwilepilidi *on* komail. ²¹ A kilan, pa en me pan pan ia la, me ian ia ni tepel o. ²² Nan me lel, Nain aramaj pan kokola duen a kileledier, a juedi *on* aramaj o, me a pan pankila! ²³ Irail ari pikikidi idok nan pun arail, ij re irail, me pan wiada met? ²⁴ Irail pil akamaiki nan pun arail, duen ij me pan lapalap re irail. ²⁵ A kotin majani *on* irail: Nanmarki en wei pokon akan kin poe irail edi o me manaman

akan kin adaneki monjap kalanan. ²⁶ A komail jota pan dueta, a me lapalap re omail, i en dueta me tikitik, o me kin kaunda, en dueta me kin papa. ²⁷ Pwe ij me lapalap ren me mondi ni tepel de me kin papa? Kaidin i, me mondi ni tepel? A nai dueta ladu pamail. ²⁸ Nan komail me ian ia ni ai jonejon. ²⁹ Nai ari kileledi on komail wei eu, duen Jam ai kileledi on ia er; ³⁰ Pwe komail en mana o nim ni ai tepel nan ai wei o mondi pon men mondi ko, kakaun kainok en Ijrael eijokriau. ³¹ Kaun ap kotin majani: Jimon, Jimon, kilan, Jatan nonkin komail, pwen koko komail dueta wan prot. ³² A nai me kapakapa kin uk, pwe om pojon de nikila. A koe lao japaledo kakelada ri om ol akan! ³³ A a potoan on i: Main, i pan idauen ir lel nan imaten o matala. ³⁴ A kotin majani: Petruj, I indai on uk, nan malek jota pan kakorot ran wet, koe lao kamamki pan jilepak, me koe aja ia. ³⁵ A kotin majani on irail: Ni ai kadar komail wei jo ed en moni, o jo ed en jailok, o jo jut, meakot komail lekekilar? Re ap potoan on: Jota. ³⁶ I ari kotin majani on irail: A met, me a ed en moni mia, en ale o pil ed en jailok, o me jo a, i en netekila a likau, ap id netiada kodlaj pot. ³⁷ Pwe I indai on komail, me intinidier, pil pan pwai on ia: A wadawad on me dipan akan, pwe me intinidier duen nai, pan kaimwijokala. ³⁸ Irail indada: Main, kotin majani, iet kodlaj riapot. A kotin majani on irail. Ari, i eta. ³⁹ I ari kotilan dol Oliwe, duen a kin wia; tounpadak kan idauenla i. ⁴⁰ I lao lel on waja o, ap kotin majani on irail: Komail kapakap pwe komail de ko on nan jonejon. ⁴¹ I ari tororela

jan irail doo weita kapir won takai eu, ap kelepuki laolao. ⁴² Majani: Jam (ai), ma komui mauki, koti ki wei jan ia dal wet, ari jo, kaidin injen ai, pwe kupur omui ta en wiaui. ⁴³ Nan tounlan amen pwarado jan nanlan katinada i. ⁴⁴ A ni a kotin pador on mela, ap nianian a laolao, lao pudo a likamata nta, me dinedinedi on nan pwel. ⁴⁵ A kotida jan a laolao o kotin pur on tounpadak kan, ir mamair aki ar mamauk. ⁴⁶ Majani on irail: Da me komail mamairki? Paurida o kapakap, pwe komail de ko on nan jonejon! ⁴⁷ A ni a kotin majani mepukat, kilan, pokon o, o me adaneki Iudaj, amen ir ekriamen, tion mo 'rail, kaikai don Iejuj, pwen metik i. ⁴⁸ A Iejuj kotin majani on i: Iudaj, koe pan pan kila metik eu Nain aramaj? ⁴⁹ Irail me ian i lao kilaner me pan wiaui, rap indai on i: Main, je jo pan wokieki ir kodlaj? ⁵⁰ Amen ir pala ladun jamero lapalap amen o jara jan jalon a pali maun. ⁵¹ Iejuj ap kotin japen majani: Arier! I ap kotin jair jalon a, kakelada i. ⁵² Iejuj ap kotin majani on jamero lapalap akan, o kaun pan im en kaudok, o jaumaj akan, me ko don i: Dueta lolap amen, me komail koko don, wa kodlaj o katiu kai? ⁵³ Ni ran karoj nai ian komail nan im en kaudok, a komail jota man jair ia, pwe anjau wet omail anjau o manaman en rotorot. ⁵⁴ Re ap jaikidi i o kalualon on nan im en jamero lapalap o, a Petruj idauenla doowei jan. ⁵⁵ Irail ap jaunda kijinia i eu nan waron en kel o mod pena, a Petruj mondi nan pun arail. ⁵⁶ A lidu men kilan i a momod impan kijinia i o kankakil i indada: ⁵⁷ Iet et pil ian i. I ari kamam kin i indada: Li, i jaja i. ⁵⁸ A mur

kij amen kilan i indada: Koe pil amen irail. A Petruj indada: O kaidin nai! ⁵⁹ Kadekadeo murin auer eu amen katitiki indada: Melel i men et ian i, pwe i kijan men Kalilaa. ⁶⁰ A Petruj indada: O i poneponeki om kajokajoi! A pitipit ni a lokelokaia malek ap kakoroteda. ⁶¹ Kaun ap kotin jaupeido majani Petruj. Petruj ap tamanda majan en Kaun, duen a kotin majani on i: Mon malek kakorot, koe pan kamam kin ia pan jilepak. ⁶² Petruj ari koieila janejan kaulap. ⁶³ A ol oko, me kolekol i, lalaue o woki i. ⁶⁴ Irail lao perala jilan i, ap idedok re a indada: Kopada, ij i, me pikir uk ada? ⁶⁵ O jon en lalaue toto, me re ki on i. ⁶⁶ A lao ran pajan jaumaj akan o jamero lapalap o jaunkawewe kan ap pokon pena o kalua i don nan arail kapun. ⁶⁷ Indada: Ma koe Krijtuj, ap katiti on kit! A kotin majani on irail: Ma I pan indai on komail, komail jota pan kamelele; ⁶⁸ A ma I pan idok, komail jota pan japen, o pil jota lapwa ia da. ⁶⁹ Ari, jan met Nain aramaj pan mondi ni pali maun en rojon en Kot. ⁷⁰ Ir karoj ap idok: Ari, japwilim en Kot koe? A a kotin majani on irail: Komail me indada, pwe nai i. ⁷¹ Irail indada: Ari, menda apot kadede? Pwe pein kitail rona jan nan au a.

23

¹ TOUN pokon karoj ap kajinenda kalualan i ren Pilatuj. ² Irail ari pikikidi impimpa i indada: Je diarada lap men et, me a kin kaweid japun aramaj akan o inapwiedi, ender nopwei on nanmarki, ap inda, me dene pein i Krijtuj o nanmarki. ³ Pilatuj ari idok re a majani: Nanmarki en Juj akan komui? A kotin japen i majani: Komui me

inda. ⁴ Pilatuj ap majani *on* jamero lapalap akan o pokon o: Jota dip, me i diar ren aramaj men et. ⁵ A irail *nidinideki* i indada: A kin kapeida aramaj ni a kaukawewe jili nan Iudäa, tapiada Kaliläa kokodo lel jap wet. ⁶ Pilatuj lao ronadar Kaliläa, ap idok, ma i aramaj en Kaliläa men. ⁷ A i lao ronadar, me kijan toun wein Erodej, ap kadarala i ren Erodej, me pil kotikot Ierujalem ni ran oko. ⁸ Erodej lao majani Iejuj, ap perenda kausalap, pwe me warai a kin anane udial i, pweki me toto a ronadar iran i, o a pil kaporoporeki, me a pan udial kilel eu jan re a. ⁹ I ari kalelapok re a ni majan toto. A i jota kotin man jape*n* i. ¹⁰ A jamero lapalap o jaunkawewe kan kajinenda o impimpa i kausalap. ¹¹ A Erodej o na jaunpei kan mamaleki i o likauki i likau puetepuet o kapure won i ren Pilatuj. ¹² A ni ran ota Pilatuj o Erodej injenemau pena, pwe maj o ira imwintiti pena. ¹³ A Pilatuj kapokon pena jamero lapalap, o monjap, o aramaj akan, ¹⁴ Ap majani *on* irail: Komail wa *don* ia aramaj men et, dene kaweid japun aramaj akan. A kilan, i kalekalelapok re a mo 'mail, ap jota dip, me i diar ren aramaj men et, duen me komail katikatipiaki i. ¹⁵ Erodej pil jo, pwe i kadar won i komail. A kilan, jota me a wiadar pwen kame kila i. ¹⁶ Ari, i pan woki i ap lapwada. ¹⁷ Pwe a pan udan lapwada dan irail meamen nin kamadip o. ¹⁸ Irail karoj ap likelikwir indada: Kajapokela men et o lapwada *don* kit Parapaj! ¹⁹ Me lokidokilar nan imaten aki moromoron eu o kamela en aramaj amen, me wiauier nan kanim o. ²⁰ Pilatuj ari men lapwada Iejuj, ap pil majani *on* irail. ²¹ A irail likelikwir

indada: Kalopuela, kalopuela i! ²² A majani *on* irail kajilepak: Pwe me jued da, me a wiadar? Jota me i diaradar re a, me i en kamata kila. Ari, i pan woki i ap lapwada. ²³ A irail nantion weriwereda nidinidiki i, me a en lopuela; o ar weriwer o en jamero lapalap akan lalaudelar. ²⁴ Pilatuj ap inda, me ar poekipoek en pwaida, ²⁵ Ap lapwada i, me lokidokilar nan imaten aki moromoron eu o kamela en aramaj amen, me irail poeki, ap mueid *on* irail Iejuj, en wiai *on* i duen injen arail. ²⁶ O ni arail kalua wei i, re ap jaikidi Jimon men Kirene, me kodo jan nan jap o. Ir ari kidan po a lopu, pwen wala murin Iejuj. ²⁷ O pokon kalaimun idauenla i, o li kai me janejan o mamaukeki i. ²⁸ Iejuj kotin jaupei *don* irail majani: Li en Ierujalem akan, ender janejan kin ia, a janejan kin pein komail o noumail jeri kan. ²⁹ Pwe kilan, ni ran oko kokodo aramaj pan indinda: Meid pai li dapwan o irail me jota naitik, o didi kan, me jota kadidi! ³⁰ Re ap pan pikikidi ekeker *on* nana kan: Pupedi *on* po at! O *on* dol akan: Kadupal kit edi! ³¹ Pwe ma re wiadar mepukat *on* tuka maur, da me re pan wia *on* tuka monedi? ³² A pil lolap riamen *ian* i kalua wei kamela. ³³ Irail lao lei waja, me adaneki pondal en *mon*, ap kalopuela i o me lolap oko, amen ni pali maun o amen ni pali main. ³⁴ Iejuj ap kotin majani: Jam (ai), Kom kotin maki *on* irail, pwe irail jaja, me re wiawia. Irail ari nene pajan japwilim a likau kan o kadoropwa kida. ³⁵ Aramaj me u *kan*kakil o monjap akan *ian* irail kapikapiti i indada: A kamaureda akai, i en kamaureda pein i, ma i Krijtuj japwilim en Kot. ³⁶ A jaunpei kan

pil kapikapiti i, kai *on* i, ki *on* i pinika, ³⁷ Indada: Ma koe Nanmarki en Juj akan, en kapitila pein uk. ³⁸ A pil intin eu, me intinidier ponanen i ni lokaia en Krik, o Latain, o Ipru: Iet Nanmarki en Juj akan. ³⁹ A amen ren lolap oko, me lanadar, lalaue i indada: Kaidin koe Krijtuj Kapiti *jan* pein uk o kit! ⁴⁰ Me teio ap *japen*, kapun *on* i indada: Koe pil jota majak Kot ni om *ian* kadeik wet? ⁴¹ Pwe ata kalokolok me *pun*, pwe iduen ata wiawia kan, a ol men et jota wiadar meakot me jued. ⁴² Ap potoan *on* Iejuj: Main, re kotin kupura ia, lao re kotida nan wei ar. ⁴³ Iejuj ap kotin majani *on* i: Melel I indai *on* uk, ran wet koe pan *ian* ia mi nan paradij. ⁴⁴ Ni auer kawonu ap rotorotala nan *jap* karoj lao lel auer kaduau, ⁴⁵ O katipin rotorotala, o likau en pera en im en kaudok o dei *pajan* *jan* poa lel pa. ⁴⁶ Iejuj ap kotin kapitie laudeda majani: Jam (ai), i mueidalan *nen* i nan lim omui kan. A lao kotin majanier met, ap kotin poular. ⁴⁷ A jaumaj en jaunpei o, ni a *kilaner* me wiauiet, ap kapikapina Kot indada: Melel, aramaj men et me *pun*. ⁴⁸ O aramaj karoj me pokon penaer pwen *ian* *kilan*, lao *kilaner* me wiauiet, ap pikir maramar arail o pure *pajan*. ⁴⁹ A kompokepa kan karoj o li akan, me idauendo i *jan* Kaliläa, u kailawei, kilekilan mepukat. ⁵⁰ O *kilan* ol amen, me mar a Iojep, jaunkapun amen, ol mau o *pun* amen, ⁵¹ Me jota apali *on* irail ni ar kapukapun o wiawia kan, men Arimatia, kanim eu en Iudäa, me pil auiaui wein Kot, ⁵² I me poto *don* Pilatuj poekipoeki kalep en Iejuj. ⁵³ I ari kidi *jan* i o kidimki pena likau linen kajelel o kidi *on* nan joujou, me weiweida nan

paip, waja me jaikenta amen jaredi ia. ⁵⁴ A ran o ran en kaonop o japat korendor. ⁵⁵ A li akan, me ian i kodido jan Kaliläa, pil ian udial joujou o, waja me kalep a nekinekid ia. ⁵⁶ Irail ap purer o kaonopada potik kai o men ujoj, re ap kamol ni ran en japat duen kujoned o.

24

¹ A NIN tapin wik, nin joran kaulap re pwara don joujou o, wado potik kai me re kaonopadar; ² Irail ari diaradar, me takai o kadapura jan joujou o, ³ O irail lao pedelon on lole, ap jota diarada kalep en Kaun Iejuj. ⁴ Kadekadeo irail lao injenjued kidar, kilan, ol riamen, me likau kida likau linan, ap pwara don irail. ⁵ Irail lao majapwekadar o ikiokidi nan pwel, ira ap majani on irail: Da me komail raparapaki me maur amen ren me melar akan? ⁶ A joer kotikot met, a iajadar. Tamanda, me a kotin majani on komail ni a kotikoteta Kaliläa, ⁷ Mamajani: Nain aramaj pan panalan ni pa en me dipan akan, o lopuela, o ni ran kajilu a pan iajada. ⁸ Ir ari tamanda a majan akan. ⁹ O purodo jan nin joujou o, ap kaireki mepukat on ekamen ko o on me tei kan karoj. ¹⁰ Maria men Makdala, o Ioana, o Maria in en Iokopuj, o me tei ko me ian irail, me kaireki mepukat on wanporon akan. ¹¹ A arail kajoi likamata kajoi likam pot re 'rail, ap jota kamelele. ¹² Petruj ap uda tanalan joujou o, rukedi on lole, ap diarada, me likau linen akan ta wonon waja kij, ap purodo jan o puriamui kida me wiauier. ¹³ A kilan ni ran ota riamen re 'rail momaitelan kijin kanim eu ad a Emauj; a doo jan Ierusalem mail wonu de iju. ¹⁴ Ira ari kajokajoi

penaer duen mepukat karoj. ¹⁵ Kadekadeo ni ara kajokajoi o idedok pena, pein Iejuj ap kotin pwara don ira o ian ira kotila. ¹⁶ A maj ara me atiat, pwe re de aja i. ¹⁷ I ari kotin majani *on* ira: Da me koma kajokajoi pena ni oma alialu, o da me koma injenjued kila? ¹⁸ Amen ira, me ad a Kleopaj, ap japen indan i: Koe men wai ta men nan Ierusalem, me jaja, me wiauier waja o ni ran pukat? ¹⁹ A kotin majani *on* ira: Pwe dakot? Ira ap indan i: Duen Iejuj en Najaret, me jaukop manaman amen ni a wiawia o majan akan mon Kot o aramaj karoj. ²⁰ O duen jamero lapalap o atail jaumaj akan ar panala i pwen pakadeikada *on* matala o kalopuela i. ²¹ A je kiki *on*, me a pan kotin kamaioda wein Ijrael. Ari ran wet pon jili pon murin mepukat wiauier. ²² O pil kij at li akai kamajak kin kit ar pwaralan joujou o jankonai. ²³ Ni ar jota diar kalep a, rap puredo indada, me re diaradar janjal en tounlan kai, me katitiki, me a iajadar, ²⁴ O kij at kai kolan joujou o, ap diaradar, duen li oko kajokajoida, a i me re jota diarada. ²⁵ A kotin majani *on* ira: O koma meid lolepon o pwand nan monion omail, en kamelele meakan, me jaukop akan kopadar. ²⁶ Kaidin i, me udan Krijtuj en kalokolok ap kodalan a linan? ²⁷ A ap kotin kawewe *on* ira kijin likau kan duen pein i, tapiada ni Mojej kokodo lel jaukop akan. ²⁸ Irail ap koren ion kanim, me irail koko *on*. I ari kajonejon ira, dene a pan kotin daulul. ²⁹ Ira ap nidinidiki i potoan *on*: Kom kotikoteta re at, pwe a pan waja ponier o ran wet koren ion imwijokela. A ap kotilon *on* nan im o, pwen mimieta re ra. ³⁰ Kadekadeo ni a kotin

ian ira ni tepel o, a kotin limada prot, laolaoki, a lao pilitiki pena, a kotiki *on* ira. ³¹ Maj ara ap pad pajaner, ira ap aja i. A ap kotin joredi *jan* mo 'ra. ³² Ira ap inda nan *pun* ara: Monion ata jota mokimokid ni a kotin mamajani *on* kita pon al o, ni a kotin kawewe *on* kita kijin likau kan? ³³ Ira ari uda ni auer ota o purelan Ierusalem, o diarada ekamen ko, o me ian ir, kot pena waja takij, ³⁴ Katitiki: Nan melez Kaun o kotin iajadar o pwara don Jimon, ³⁵ Ira ap kajokajoi, me wiauier nani al o, o duen ara ajaki i a pilitiki *pajan* prot. ³⁶ A ni ar majan pena mepukat, pein Iejuj ap kotin pwara don nan *pun* arail majani *on* ir: Komail popol! ³⁷ Irail ari majapwekadar o wapondar, o re kiki *on*, me ani men, me re udial. ³⁸ A kotin majani *on* irail: Da me komail majak ki? O menda lamelam pukat mi nan monion omail? ³⁹ Komail kilan pa i kat o na i kat, pwe pein nai ta. Doke ia o kilan, pwe ani jota kin uduk o ti, duen omail kilan ia. ⁴⁰ A lao majani mepukat, ap kajale *on* irail lim a o aluwilu a kan. ⁴¹ A ni ar jota non kamelele pweki ar peren o puriamuiki, ap kotin majani *on* irail: Jota kan omail met? ⁴² Rap ki *on* i kijan mam inin o onik. ⁴³ I ari konot mo 'rail. ⁴⁴ A kotin majani *on* irail: I majan akan, me I ki *on* komail er, ni ai mimieta re omail, pwe karoj en pwaida, me intinidier duen *nai* nan kapun en Mojej, o jaukop akan, o pjalm akan. ⁴⁵ I ap kotin kalolikoni irail, pwe ren dedeki kijin likau kai. ⁴⁶ O kotin majani *on* irail iduen a intinidier, o iduen udan kalokolok en Krijtuj, ap maureda *jan* ren me melar akan ni ran kajilu, ⁴⁷ O padapadaki *on* wei karoj ni mar a, ren kalula, pwe dip akan en lapwada, a pan

tapida nan Ierujalem. ⁴⁸ A komail me jaunkadede en mepukat. ⁴⁹ A kilan, I pan kadara *don* komail, me Jam ai inaukidar. A komail pan mimieta nan kanim o, komail lao audaudekier manaman *jan* poa. ⁵⁰ A kotin kalua ir alan Petanien, kotikida lim a, kapai irail ada. ⁵¹ Kadekadeo ni a kotin kapal ir ada, a kotiwei *jan* irail, kotidala nanlan. ⁵² Irail ari kaudok *on* i, ap pure *don* Ierujalem perenda kaulap; ⁵³ O re potopot nan im en kaudok kapina o kaudok *on* Kot.

Kadede Kap Pjam Akan
The New Testament and Psalms in the Pohnpeian
language of the Federated States of Micronesia (old
translation, using old alphabet)

Public Domain

Language: Pohnpeian

2014-11-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 30 Nov 2021

1941731f-581e-5815-a2a4-a976cf53af02